

Э'ЙАНТИЙА ЙУХ'ЭННА

Пешготын

Ль гора шэ'дед сэдсалийед пешьнда хөдане ве к'этебе Йу-
h'эннайе шандийе Мэсиг ө. Эва к'этеба бь дэсте ви, вэхте зе-
рандына бавэрмэнда, гьрава^ф Патмоседа натийэ нввисаре (1:9).
Йух'энна ве гьраведа жь алийе Императорийа Р'омайеда^ф бона
даннасинкьрына Мьзгинийе хатьбу сьргункьрыне, чьмки хьнге
хьндава мэсигийада^ф зерандьнэкэ мэзын дэстпекьбу. Наве ве
к'этебе «Э'йанти» те готье, чьмки Иса Мэсиг Йух'эннава хөйа
бу у вива э'йан кьр, кө сэр дьне жь хьнгева гьрти h'эта ахьрийа
дьнийе ве чь бьдөвхьмьн.

Ве к'этебеда п'айе-п'ьр'е э'йанти у дитьнок ьн, кө мина сөр'э-
кэ вэшарти нэ, ле хьнге гэлэк жь ван хэбэред сөр'ийэ символи
бавэрмэндар'а фэ'мдари бунэ, хэлцэр'а на.

Мэрэме ве э'йантие эв э кө хвэндэвана бышьдинэ у шэм
ван гөмане пешда бинэ, өса жи нава зерандьн у щер'ьбандьнада^ф
тэях у амьн бьн. Р'аст э фькьред ве к'этебе мэрвь^ф щур'э-щур'
э шьровэдькьн, ле диса фькьред сэрэкэ зэлал э'йан ьн: Иса
Мэсиг нежайи хэрэма хэрэ жорьн ө. Гэлэк навед Ви хэнэ ве
к'этебеда (мэсэлэ Хөдане^ф хөдана, П'адше п'адша...), ле he зедэ
вир'а Бэрх те готье, чьмки Эви Хвэ мэрьвайийер'а кьрийэ
қөрбан^ф. Эв у Йе сэр т'эхт р'уньшти (ава готи Бав^ф) сэр хэр
тьштида дьньхер'ьн, хэр алийава нежайи h'эбандьне у пэсын-
стандьне нэ. Пе дэсте Иса Мэсиг Хвэде ве пешийа хьрабийа у
нэр'астийа бьдэ гьртье, лап бьдэ хьлдане, жь мирещьн^ф гьрти
ве h'эму дьжмьна бьндэст кэ у щьмэ'та Хвэ жи бь дөа-дьрозгед
э'рд у э'змане ну хэлат кэ.

Мэрэме ве к'этебе нэ эв э кө бавэрмэнд нава тьрс у хофеда
бьн, ле вэки бь хатьна Исайэ дөда у сэрк'этьна Ви гөмана ван

һәбә, әшқ у ша бһн у һәр алийава һәр гав һазьр бһн. «Әви кө шә'дәтига ван тьшта дьдә, дьбежә: «Бәле, әзе зутьре бем». Амин^ф! Вәрә, йа Хөдан Иса. К'әрәма^ф Хөдан Иса ль вә һ'әмуяр'а бә».

Сәрәшәма фькьра к'ьтебе

Пешготьн (1:1-8)

Дитьнока пешһн у нә'мед һәр һ'әфт шьвинар'а^ф (1:9–3:22)

К'ьтеба кө һ'әфт мора моркьри бу (4:1–8:1)

Һәр һ'әфт бор'и (8:2–11:19)

Зийа^ф у һәр дө щә'нәвьр (12:1–13:18)

Дитьнокед дьн (14:1–15:8)

Һәр һ'әфт т'асед хәзәба Хвәде (16:1-21)

Веранбуна Бабилоне^ф, бьндәстбуна щә'нәвьр, п'ехәмбәре дәрәв у мирешһн (17:1–20:10)

Дивана хьлазийе (20:11-15)

Ә'рде ну, ә'мане ну у Оршәлима^ф ну (21:1–22:5)

Пашготьн (22:6-21)

Пешготьна Йуһ'әнна

1 ¹Әва ә'йантига Иса Мәсиһ ә, к'ижан Хвәде да Ви, вәки әв ван тьштед кө гәрәке зутьрәке бьқәвьмьн, нишани хөламед Ви кә. Иса пе дәсте мьлайк'әте^ф Хвә шанд у ә'лами хөламе Хвә Йуһ'әнна кьр. ²Йуһ'әнна жи шә'дәтига һәр

тьштед кө ви дитьбун да, ава готи шә'дәтига готьна Хвәде, өса жи шә'дәтига ә'ламәтига Иса Мәсиһәр'аст*. ³Хвәзи ль ви, кө ве йәке бьхунә у хвәзи ль ван, йед кө ван хәбәрәд п'ехәмбәртийе^ф бьбьһен у тьштед кө веда һатьнә һьвисаре дьле хвәда хвәй кьн, чьмки вәхт незик ә.

* ^{1:2} Әва хәбәра «шә'дәтига ә'ламәтига Иса Мәсиһ» аһа те фә'мкьрьне: «Әв тьштед кө Иса Йуһ'әннар'а ә'лам кьрьнә, Йуһ'әнна жи шә'дәтига ван йәка дьдә». Ле бь йунани әв хәбәр аһа жи те фә'мкьрьне: «Шә'дәтига бона Иса Мәсиһ», ава готи әв тьштед кө Йуһ'әнна дитьбун у бона Мәсиһ дьбежә.

**Нэ'мэ һэр һ'эфт шьвинар'а^ф,
йед кө ль қэза Асйайе нэ**

⁴ Жь Йуһ'энна, һэр һ'эфт шьвинар'а^ф, йед кө қэза Асйайеда нэ:

К'эрэм^ф у э'дълайийа Ви ль вэ бэ, Йе кө һэйэ, Йе кө һэбу, Йе кө we бе у жь һэр һ'эфт р'ө-һ'ед кө ль бэр т'эхте Ви нэ*,⁵⁻⁶ өса жи жь Иса Мэсиһе шэ'де амьн, Ньхөрийе жь нава мьрийа у сэрwере п'адшед э'рде.

Дэ бьра р'умэт у қөдрэт Ви-р'а бэ һ'эта-һ'этайе, Йе кө мә һ'ыз дькэ у эм пе хуна Хwэ жь гөнед мә аза кьрын у эм кьрын к'аһинед^ф п'адшатийе, wэки Баве^ф Ви Хwэдер'а эм хьзмэт-к'арийе бькьн. Амин!*

⁷ Ва йэ э'wрава Эw те.

Һэр ч'э'ве Ви бьбинэ,
һ'эта әвед кө нэк'са Ви қөл кьрын жи.

Һ'эму мьлэтед дьнйайе we ль сэр Ви шин у к'эдэр бьн. Бэле. Амин!*

⁸ «Эз Алфа^ф у Омега мә», Хөдан Хwәдейе^ф һ'эму Зорайийе дьбежэ, Йе кө һэйэ, Йе кө һэбу у Йе кө we бе.

«Йэки мина инсан»

⁹ Эз, Йуһ'эннайе бьре wэ мә, йэктия Исада һөвал-п'аре we тэнгасийе^ф, п'адшатийа Ви у сэбьра wэ мә. Эз бона хэбэра Хwәде у шэ'дэтийа бона Иса we гьраведа^ф бум, кө жер'а Патмос дьбежьн. ¹⁰ Р'ожа^ф Хөданда* Р'өһ'е^ф Пироз һатэ сэр мын у мын ль пьшт хwэ дэнгэки бьльнди мина дэнге бор'ийе бьһист, ¹¹ кө гот: «Чь тыште кө тэ дьбини, к'ьтебеда бьньвисэ у һэр һ'эфт шьвинар'а бьшинэ, йед кө бажаред Әфәсе, Сьмирнайе, Пэргамайе, Тийатирайе, Сардәйсе, Фьладәлфйайе у Лавдькйайеда нэ».

¹² Эз сэр wi дэнгида вэгэ-р'ийам кө бьбиньм, к'а к'и йэ мынр'а хэбэр дьдэ у чахе кө эз вэгэр'ийам, мын һ'эфт шәмда-

* ^{1:4} Дәрк'этын 3:14.

* ^{1:5-6} Дәрк'этын 19:6.

* ^{1:7} Данийел 7:13; Мэтта 24:30; Т'есалоники I, 4:17; Зэкәрийа 12:10-14; Йуһ'энна 19:34.

* ^{1:10} «Р'ожа Хөдан» т'эне we дэре Пәймана^ф Нуда те фэ'мкьрыне «р'ожа лэ'де», чьмки we р'ожеда Хөдан Иса жь нава мьрийа р'абу.

нед зер'ин дитьн. ¹³ Нава ван шэмданада «йэки мина Көр'е^ф Мервь»* һэбу, к'ьншэкэ дьрежэ һ'эта ныга ле бу у мөлахтэки зер'ин ль синге Ви бу. ¹⁴ П'ор'е сөре Ви мина һрийа қэрқаш у мина бәрфе сьпи бу, ч'э'вед Ви жи мина алава егьр*. ¹⁵ Ньгед Ви мина сьфьре хаши жь к'ура агьр дәрхьсти, кө дьбрьрәү у дэнге Ви мина дэнге хөлә-хөла гөлөк ава бу*. ¹⁶ Дэсте Вийи р'астеда һ'эфт стәйрк һэбун у жь дәве Ви шураки дөдәвийи туж дәрдык'эт. Р'уйе Ви мина р'ойе бу кө т'эмабийа қәwата хwәва шәwқ дьдә. ¹⁷ Чахе кө мьн Әw дит, мина йэки мьри к'этьмә бәр ньгед Ви. Әwi дәсте Хwәйи р'асте дани сәр мьн у готә мьн: «Нәтьрсә, Әз ьм Йе Пешьн у Пашьн*». ¹⁸ Әз Йе сах ьм. Әз Йе мьри бум, ле ва йә эз сах ьм һ'эта-һ'этайе. У Әз ьм хwәйе к'ьлитед Мьрьне у Дийаре Мьрийа^ф. ¹⁹ Аwa бьнвьисә чь кө тө дьбини, чь кө

ньһа һәнә у чь we паше бьбьн. ²⁰ Сөр'а ван стәйрка, йед кө тә дәсте Мьни р'астеда дитьн, өса жи һәр һ'эфт шәмданед зер'ин әв ә: Әw һәр һ'эфт стәйрк, мьл-йак'әтед һәр һ'эфт щьвина нә у әw һәр һ'эфт шәмдан, һәр һ'эфт щьвин ьн.

Т'эми у ширәтед бона щьвина бажаре Әфәсе

2 ¹ Мьлйак'әте щьвина Әфәсер'а бьнвьисә беже:

Әwi кө һ'эфт стәйрк дәсте Вийи р'астеда у нава һ'эфт шәмданед зер'инда дьгәр'ә, аһа дьбежә: ² Әз һаш жь кьред тә, хәбата тә у сәбьра тә һәмә. Әз заньм кө тө нькари ль хьраба т'ә'мул ки. Тә әw жи щер'ьбандьн^ф, йед кө хwәшанди^ф һ'әсаб дькьн, ле р'аст нә өса нә, тә дит кө әw дәрәвин ьн. ³ Сәбьра тә һәйә, бона наве Мьн тә щәфа к'ьшанд у нәwәстийайи. ⁴ Ле газьнәкә Мьн ль тә һәйә, кө тө мина

* ^{1:13} «Йэки мина Көр'е Мервь» аһа жи те фә'мкьрьне, кө әw мәрвьөк бу. Әва хәбәра Данийел 7:13 бир тинә. Wәки дьн Иса Мәсиһ жи гөлөк шара наве «Көр'е Мәрвь» дьда сәр Хwә.

* ^{1:14} Данийел 7:9, 13; 10:6.

* ^{1:15} Һәзәкийел 1:24.

* ^{1:17} Ишайа 44:6.

бәре Мьн һ'ыз наки. ⁵ Ава нь-
на бинә бира хвә, кӧ тӧ жь к'ӧ
дәре к'әтийи у жь гӧнәкьрьне
вәгәр'ә, кьред хвәйә пешийе
бькә. Һәгәр на, Әзе бемә шәм
тә у шәмдана тә жь щийе we
һьлдьм. ⁶ Ле тьштәки р'ьнд ль
шәм тә һәйә, кӧ дьжәни ван
кьред николоийя, чава кӧ Әз
жи дьжәньме.

⁷ Гӧһе к'е һәйә бьра бьбьһе,
кӧ Р'ӧһ' чь дьбежә щьвина.
Әwe кӧ сәрк'әвә, Әзе изьне
бьдмә wi, wәки жь we дара
жийине бьхвә, йа кӧ бӧһьшта
Хвәдеда йә*.

Т'әми у ширәтед бона щьвина бажаре Сьмирнайе

⁸ Мьльйак'әте щьвина Сьмир-
найер'а бьньвисә беже:

Әwi Пешьн у Пашьн, Йе кӧ
мьр у жь нава мьрийа р'абу аһа
дьбежә: ⁹ Әз һаш жь тәнгаси у
бәләнгазийа тә һәмә, ле бәле
тӧ дәвләти йи! Ӧса жи һаш
жь бӧхданед ван һәмә, йед кӧ
хвәр'а дьбежьн: <Әмә щьһу^ф
нә>. Әw нә щьһу нә, ле әw жь
к'ьништа^ф мирещьн^ф ьн. ¹⁰ Жь
ван тәнгасийа нәтьрсә, к'ижане
бенә сәре тә. Ва мирещьн we жь

wә һьнәка бавежә кәле, wәки
һун бенә шер'ьбандьне у һуне
дәһә р'ожа щәфе бьк'ьшиньн.
Һ'әта мьрьне амьн бьминә,
Әзе т'әще^ф жийине бьдмә тә.

¹¹ Гӧһе к'е һәйә бьра бьбьһе,
кӧ Р'ӧһ' чь дьбежә щьвина. Әwe
кӧ сәрк'әвә жь мьрьна дӧда we
qәт зьраре нәбинә.

Т'әми у ширәтед бона щьвина бажаре Пәргамайе

¹² Мьльйак'әте щьвина Пәр-
гамайер'а бьньвисә беже:

Әwe кӧ шуре Wийи дӧдәви-
йи туж һәйә аһа дьбежә: ¹³ Әз
һаш жь тә һәмә кӧ тӧ ль к'ӧ
дәре дьмини, ава готи ль wi
щийе кӧ т'әхте мирещьн ле йә.
Тӧ наве Мьн qәвин дьгьри у
тә бавәрийа^ф хвәйә һьндава
Мьнда ван р'ожа жи инк'ар^ф
нәкьр, гава шә'де Мьни амьн
Антипас нава wәда һатә кӧш-
тьне, wi щийе кӧ мирещьн ле
дьминә. ¹⁴ Ле газьнәкә Мьн ль
тә һәйә, кӧ ль we дәре һьнәк
мәрьвед тә һәнә, кӧ пәй һин-
кьрьна wi Бьлами^ф дьчьн, йе
кӧ Балаq һин кьр, кӧ зар'ед
Исраел^ф жь р'е дәрхә, wәки
әw qӧрбанед^ф п'ута бьхьн у

* 2:7 Дәстпелун 2:9.

бенамусийе бькьн*. ¹⁵ Өса жи һьнэк мэрьвед тэ жи һэнэ кӧ пэй һинкьрьна николайиа дьчьн. ¹⁶ Ава жь гӧнэкьрьне вӧгэр'э, һӧгэр на, Эзе зутьре бемэ щэм тэ у пе шуре дэве Хвэ т'эви ван мэрьва шэр' кьм.

¹⁷ Göhe к'е һэйэ бьра бьбьһе, кӧ Р'öh' чь дьбежэ шьвина. Эве кӧ сэрк'эвэ Эзе жь ви манайе^ф вэшарти бьдьмэ ви у өса жи кэвьрэки сыпи бьдьме, кӧ we навэки ну ль сэр кевьр ньвисар бэ у т'ӧ кэсе ви нави ньзаньбэ, пештьри йе кӧ ви кэвьри бьстинэ*.

**Т'эми у ширәтед бона шьвина
бажаре Тийатирайе**

¹⁸ Мьльак'эте шьвина Тийатирайер'а бьньвисэ беже:

Кӧр'е^ф Хвэде аһа дьбежэ, Йе кӧ ч'э'вед Ви мина алава егьр ьн у ньгед Ви мина ви сьфьре хаси кӧ дьбрьрә: ¹⁹ Эз һаш жь кьред тэ, һ'ызкьрьна тэ, бауэрийа тэ, хьзмәтк'ари у сэбьра тэ һәмэ. Эз заньм кӧ кьред тэйэ пашвәхтийе жь йед пешийе зедәтыр ьн. ²⁰ Ле

газьнәкэ Мьн ль тэ һэйэ, кӧ тӧ we жьне, Изабеле сэбьр дьки, кӧ хвэ п'ехәмбэр һ'эсаб дькэ. Эва пе һинкьрьна хвэ хӧла-мед Мьн жь р'е дәрдьхэ, вәки бенамусийе бькьн у қӧрбанед п'ута бьхььн. ²¹ Мьн вәхт да we, вәки әв жь гӧнэкьрьне вӧгэр'э, ле әв нахвәзэ дәсте хвэ жь бенамусийа хвэ бькэ. ²² Ва Эзе we бавежьмэ нава ши-ньвине у йед кӧ т'эви we бенамусийе жи дькьн, бькьмэ һ'аләки гьран, һӧгэр жь кьред хвэ вәнәгэр'ьн^ф. ²³ Эзе зар'ед we хьм, бькӧжьм у һ'әму шь-вине бьзаньбьн кӧ Эз ьм, Йе дьл у нета ә'нәнэ дькэ. Эзе ль анәгори кьрьнед вә һәр йәки бьдьмэ вә*. ²⁴ Ле бәле Эз вә, йед майинр'а дьбежьм кӧ Тийатирайеда нә, ле пэй ве һинкьрьне нәк'әтынә, әв <Сӧ-р'ед мирешьнә к'ур> ньзаньн чава кӧ әв дьбежьн. Эз барәки дьн надьмэ сэр мьле вә, ²⁵ ле т'әне чи вә һэйэ қәвин бьгь-рьн, һ'әта кӧ Эз бем. ²⁶⁻²⁷ Эве кӧ сэрк'эвэ у һ'әта хьлазийе кьред ль гора дьле Мьн бькэ,

* ^{2:14} Жьмар 31:16; 25:1-3.

* ^{2:17} Дәрк'әтын 16:14-14.

* ^{2:23} Готьнед Сьлеман 24:12.

Эзе ви һ'өкөмө сэр мьлэта
бьдьмэ ви, к'ижан Мьн жь
Баве Хвэ һьлдайэ

у әве пе шьвдара һ'эсьни
шьвантийе ль ван бькэ,
мина фьрацед ч'ьни ве бь-
п'ьшьринэ*.

²⁸ У Эзе стәйрка сьбейә зу бь-
дьмэ ви.

²⁹ Göhe к'е һәйә бьра бьбьһе,
кө Р'öh' чь дьбежә шьвина.

**Т'әми у ширәтед бона шьвина
бажаре Сардәйсе**

3 ¹ Мьляк'әте шьвина Сар-
дәйсер'а бьньвисә беже:

Әви кө һ'әфт р'öh'ед Хвәде
у һ'әфт стәйркед Ви һәнә, аһа
дьбежә: Әз һаш жь кьред тә
һәмә, наве тә һәйә йане тә сах
и, ле р'аст тә мьри йи. ² Һ'ьш-
йар бә у әвед кө манә ле ль
бәр мьрьне нә, бькә бьра сәр
хвәда бен, чьмки Мьн кьред тә
ль бәр Хвәдейе Хвә гьһишти
нәдитьн. ³ Дә бинә бира хвә
кө тә чь стандийә у бьһистийә,
гөр'а^ф ван тышта бькә у т'обә^ф
кә. Ле һәгәр тә һ'ьшйар нә-

би, Эзе мина дьзәки сәр тәда
бьгьрм у те қәт ньзаньби кө
Эзе к'ижан сьһ'әтеда сәр тәда
бьгьрм*. ⁴ Ле Сардәйседа чәнд
кәсед тә һәнә кө ван к'ьнщед
хвә нәләвьт'андьнә. Әве бь
к'ьнщед чилә-қәрқаш т'әви
Мьн бьгәр'ьн, чьмки әвә һе-
жа нә. ⁵ Әве кө сәрк'әвә, әве
аһа к'ьнщед чилә-қәрқаш ль
хвә вәргьрә. Эзе наве ви жь
к'ьтеба жийине т'ө шар р'әсит
нәкьм у наве ви ль бәр Баве
Хвә у ль бәр мьляк'әтед Ви
ашкәрә кьм*.

⁶ Göhe к'е һәйә бьра бьбьһе,
кө Р'öh' чь дьбежә шьвина.

**Т'әми у ширәтед бона шьвина
бажаре Фьладәлфйәйе**

⁷ Мьляк'әте шьвина Фьла-
дәлфйәйер'а бьньвисә беже:

Әви пироз^ф, Әви р'аст, аһа
дьбежә, Йе кө хвәйе к'ьлита
Давьд^ф ә, кө вәдькә у т'ө кәс
нькарә дадә у дадьдә т'ө кәс
нькарә вәкә*: ⁸ Әз һаш жь кь-
ред тә һәмә. Ва Мьн дәрики
вәкьри данийә бәр тә, кө т'ө

* 2:26-27 Зәбур 2:8-9.

* 3:3 Мәтта 24:34-44.

* 3:5 Дәрк'әтьн 32:33.

* 3:7 Ишайа 22:22.

кэс нькарэ дадэ. Эз заньм кӧ
 қәwата тә һьнәки һэйә у тә
 готьна Мьн хwэй кьр у наве
 Мьн инк'ар нәкьр. ⁹ Бьньһер'ә,
 һьнәкә жь к'ьништа мирешьн
 һәнә, йед кӧ дьбежьн: «Әмә
 щьһу^ф нә», ле р'аст нә щьһу нә,
 әw дәрәwа дькьн. Ва Эзе п'ейи
 сәр ван кьм, кӧ әw бен у ль
 бәр ньгед тә та бьн у бьзань-
 бьн Эз тә һ'ыз дькьм. ¹⁰ Тә кӧ
 т'әмийа Мьн хwэй кьр у сәбьр
 кьр, Эзе жи тә жь wi wәхте
 щер'ьбандьне хwэй кьм, йа кӧ
 we бе сәр т'эмаийа дьнийәе,
 кӧ бьнәлийед^ф ль р'убари дьне
 быщер'ьбинә. ¹¹ Эзе зутьрәке
 бем, чи тә һэйә қәwин бь-
 гьрә, wәки т'ӧ кэс т'аше тә
 нәстинә. ¹² Әwe кӧ сәрк'әwә
 Эзе wi п'арьстгәһа^ф Хwәдейе
 Хwәда бькьмә стун у әwe иди
 дәрнәк'әwә дәрва. Эзе ль сәр
 wi наве Хwәдейе Хwә, өса жи
 наве бажаре Хwәдейе Хwә, awa
 готи наве Оршәлима^ф ну бьнь-
 висьм, йа кӧ жь Хwәдейе Мьн
 жь ә'змен we бе хwаре у Эзе
 наве Хwәйи ну жи бьньвисьм*.

¹³ Göhe к'е һэйә бьра бьбьһе,
 кӧ Р'ӧһ' чь дьбежә щьвина.

**Т'әми у ширәтед бона щьвина
 бажаре Лавдькйайе**

¹⁴ Мьльйак'әте щьвина Лав-
 дькйайер'а бьньвисә беже:

«Йе Амин^ф» aha дьбежә, Әw
 шә'де р'аст у амьн, ч'ә'вканийа
 ә'фьрин у хӧльқийед Хwәде*:
¹⁵ Эз һаш жь кьред тә һәмә,
 тӧ нә сар и у нә жи гәрм и.
 Хwәзи тӧ йан сар буйайи йан
 жи гәрм. ¹⁶ Ле чьмки тӧ голи
 йи, нә сар и у нә жи гәрм, Эзе
 тә жь дәве хwә бьр'ежьм. ¹⁷ Тӧ
 дьбежи: «Эз дәwләти мә, we
 йәкеда гәләк пешда чумә, қәт
 һ'әwше т'ӧ тышти нимә». Ле тӧ
 ньзани кӧ тӧ мә'рьм, р'әбән,
 бәләнгаз, кор у тә'зи йи. ¹⁸ Эз
 ве т'әмийе дьдьмә тә: Зер'е кӧ
 бь егьр һатийә сафикьрьне жь
 Мьн бьк'ьр'ә, wәки тӧ дәwләти
 би у к'ьнщед чилә-қәрқаш жь
 Мьн бьк'ьр'ә, кӧ ль хwә ки,
 wәки шәрма тә'зибуна тә бе
 ньхамтьне, өса жи дәрмане
 ч'ә'ва, кӧ ль ч'ә'вед хwә ди,
 wәки бьбини. ¹⁹ Эз к'ижана
 һ'ыз дькьм ль ван һьлтем^ф у
 ван ширәт дькьм. Бона ве
 йәке хирәт кә у жь гӧнәкьрьне

* ^{3:12} Ишайа 62:2.

* ^{3:14} Колоси 2:1; 4:13-16.

вэгэр'э!*²⁰ Ва Эз ль бэр дэри сәкьни мә у ль дери дьхьм. Һәгәр йәк дәнге Мьн бьбьһе у дери ль Мьн вәкә, Эзе һәр'әмә һндөр', т'әви ви нан бьхьм у әве жи т'әви Мьн. ²¹ Әве кә сәрк'әвә, Эзе дәстуре бьдьме кә т'әви Мьн сәр т'әхте Мьн р'уне, чава кә Эз сәрк'әтм у т'әви Баве Хвә сәр т'әхте Ви р'уныштм.

²² Göhe к'е һәйә бьра бьбьһе, кә Р'öh' чь дьбежә щьвина».

Т'әхте ә'зменда

4 ¹ Пәй ван тыштар'а мьн дина хвә даје, ва ә'зменда дәрик вәкьри йә. У әв дәнге кә мьн бәре мина дәнге бор'ийе бьһистьбу мьнр'а гот: «Р'абә вәрә ве жоре, Эзе ван тыштед кә гәрәке жь вьр шунда бьқәвьмьн, нишани тә кьм». ² Һәма һынге Р'öh'е Пироз һатә сәр мьн, мьн дина хвә даје, ве т'әхтәк ль ә'змен һәбу у йәк ль сәр т'әхт р'унышти бу*. ³ У шәwqa

диндара Йе р'унышти мина йа кәвьре йаспис у сардийон бу. У к'әскәсоре жи дора т'әхт гьртьбу, мина ишьқа зьмруде*. ⁴ Ль дора ви т'әхти бист чар к'өрси һәбун у ль сәр ван к'өрсийа бист чар р'успи^ф р'уныштьбун. К'ьнщед чилә-қәрқаш ль ван бун у т'әщед зер'ин жи ль сәре ван бун. ⁵ Жь т'әхт бьруск у дәнгед гөр'инийа ә'wr-ә'змана дәрдьк'әтн. Ль бәр т'әхт һ'әфт агьред алавпек'әти һәбун, кә әw һәр һ'әфт р'öh'ед Хвәде нә*. ⁶ Ль бәр т'әхт тыштәки мина бә'рәкә шушә һәбу, кә мина хьрустале зәлал бу.

Ль дора т'әхт, һәр алики чар р'öh'бәр һәбун, кә пешийе у пашийева ч'ә'вава т'ьжи бун. ⁷ Р'öh'бәре пешьн мина шер бу, р'öh'бәре дәда мина шанәга бу, р'öh'бәре сьсийа р'уйе ви мина р'уйе мәрьва бу у р'öh'бәре чара жи мина тәйре симь'ри кә дьфьр'ә. ⁸ Һәр чар р'öh'бәр жи шәш

* ^{3:19} Готьнед Сълеман 3:11-12.

* ^{4:2-8} Һәзәкийел 1:5-28.

* ^{4:3} «Йаспис» бь заравәки дьн «йешим» ә, «сардийон» бь заравәки дьн «әқиқ» у «зьмруд» жи р'әнге к'әскда йә. Әвана һ'әму кәвьред бьрқокә қимәт ын. Чь кә иро кәвьрнас жер'а дьбежьн «йаспис» нә зәлал ә. Дьбә кә наве «йаспис» һынге бона «лал» бу, ава готи «бриллант», кә кәвьре сьпи йә (Э'йанти 21:11, 18, 19).

* ^{4:5} Дәрк'әтн 19:16.

баски бун, сәр у бьнва ч'ә'вава хьт-хьти бун. У шәв у р'ождәнге хвә нәдъбрь'ин дьготьн:

«Пироз, пироз, пироз,
Хөдан Хвәдейе Н'әму Зора-
ийе,
Йе кө һәбу, Йе кө һәйә у Йе
кө we бе»*.

⁹ Гава ван һәр чар р'өһ'бәра, р'умәт, һөрмәт у шькьри дьданә Йе кө ль сәр т'әхт р'уныштиә у һ'әта-һ'әтайе Сах ә, ¹⁰ әв һәр бист чар р'успи бәр Йе кө ль сәр т'әхт р'унышти дәвәр'уйа дьчун, сәре хвә бәр Ви даданин, Йе кө һ'әта-һ'әтайе Сах ә у т'әщед хвә давитьнә бәр т'әхт у дьготьн:

¹¹ «Йа Хөдан Хвәдейе мә,
Тө һежа йи кө р'умәт, һөр-
мәте у қәвате бьстини.
Чьмки Тә һәр тьшт ә'фь-
рандын
у бь хвәстьяна Тә әв ә'фьрин
у һәнә».

**К'ьтеба гөломатккьрийә
моркьри**

5 ¹ Ынге мьн дәсте Ви-
йи р'астеда, Йе кө ль сәр

т'әхт р'унышьту, к'ьтебәкә гөломатккьри дит кө һәр дө алийава һатьбу ньвисаре у бь һ'әфт мора һатьбу моркьрьне*.

² Мьн дина хвә даие, we мьл-
йак'әтәки қәват бь дәнгәки бьльнд дьгот: «К'и һежа йә кө моред we к'ьтебе же р'акә у к'ь-
тебе вәкә?» ³ Ле т'ө кәс т'өнәбу,
нә ль ә'змен, нә ль сәр ә'рде у
нә жи жь бьне ә'рде, кө бька-
рьбуя әва к'ьтеба вәкьра ле
бьньһер'ийа. ⁴ Әз жи к'әлә-к'әл
дьгьрийам, кө йәки һежа нә-
һатә дитьне, вәки әв к'ьтеба
вәкьра ле бьньһер'ийа. ⁵ Ынге
жь р'успийа йәки мьнр'а гот:
«Нәгьри! Ва Шере жь қәбила
Шьһуда^ф, тамара Даьд сәр-
к'әт у дькарә һәр һ'әфт моред
we к'ьтебе же р'акә у вәкә»*.

⁶ Ынге мьн дина хвә даие,
we говәка ви т'әхтида, к'ижан
һәр чар р'өһ'бәр у р'успийа доре
гьртьбун, Бәрхәк сәкьни бу,
чава кө сәржекьри бә. Н'әфт
стьруйед Ви у һ'әфт ч'ә'вед
Ви һәбун, Әв һәр һ'әфт р'ө-
һ'ед Хвәде нә, кө ль т'әмаийа

* ^{4:8} Ишайа 6:3; Амос 4:13; Ишайа 41:4.

* ^{5:1} Һәзәкийел 2:9-10.

* ^{5:5} Дәстпәбун 49:9; Ишайа 11:1.

* ^{5:6} Ишайа 53:7.

дънйайе хатънэ шандъне*. 7Эв хат у к'ьтеб жь дэсте Вийи р'асте, Йе кô ль сэр т'эхт р'у- ньштыбу хьлда. 8 Чахе Ви эв хьлда, эв хэр чар р'ôh'бэр у хэр бист чар р'успи ль бэр ви Бэрхи дэвэр'уйа чун. Дэсте хэр йэкида чэнг^ф у т'асед зер'инэ т'ьжи бьхур^ф хэбун. Эв бьхур дôайед шьмэ'та Хвэде нэ*. 9 У стьранэкэ ну дьстьран дьготън:

«Тô нежа йи, кô we к'ьтебе хьлди

у моред we же р'аки.

Чъмки Тô хати сэржекьрьне у пе хуна хвэ Тэ мэръв жь хэр бэрэке, жь хэр зьмани, жь хэр шьмэ'те у жь хэр мь- лэти к'ьр'ин бона Хвэде,

10 Тэ эв кьрын п'адшатийа к'а- хина бона хьзмэтк'арийа Хвэде

у эве ль сэр дънйайе п'ад- шатийе бькьн»*.

11 Ынге мьн дина хвэ даие, мьн дэнге гэлэк мьлйак'э- та бьхист кô дора т'эхт, ван р'ôh'бэра у р'успийа гьртъбун. Р'эқэма ван дьгьшиштэ бь х'э-

зара у милийона. 12 Бь дэнгэки бьльнд дьстьран дьготън:

«Эв Бэрхе сэржекьри нежа йэ

кô қəwate, дəwлэмэндтийе, сэрвахтийе^ф, карине, хөрмэте, р'умэте у пэсьне бьстинэ»*.

13 Мьн бьхист кô хэр э'фь- ринед ль э'змен, ль сэр э'рде, йед бьн э'рде, йед бэ'реда у х'эмуйед нава ванда, дьстьран:

«Бьра х'эта-х'этайе пэсьн, хөрмэт, р'умэт у қôдрэт ль Йе сэр т'эхт р'унышти, ôса жи ль ви Бэрхи бэ!»*

14 У ван хэр чар р'ôh'бэра дьго- тьн: «Амин!» у р'успи дэвэр'уйа чун, сэре хвэ бэр Ви данин.

И'эфт мор чава тенé вэкьрьне?

6 1 Ынге мьн дина хвэ даие, ви Бэрхи морэкэ жь ван хэр х'эфт мора вэкьр у мьн жь ван хэр чар р'ôh'бэра дэнгэки мина дэнге гôр'инийа э'wpa бьхист кô гот: «Wэрэ». 2 Мьн дина хвэ даие, ва хэспэки боз

* 5:8 Зэбур 141:2.

* 5:10 Дэрк'этън 19:6; Ишайа 61:6.

* 5:12 Дирок I, 29:11; Ишайа 53:7.

* 5:13 Зэбур 47:8; Ишайа 6:1.

х'ойа бу, дэсте йе лесийарбуйида тиркэванэк һэбу, т'ашэк бир'а һатэ дайине у эw чава э'гит чу, wэки сэрк'эвэ.

³ Чахе Бэрх мора д'ода wэкър, мьн бьһист к'о р'öh'бэре д'ода гот: «Wэрэ». ⁴ Ынге һэспэки дьнейи р'энге зэрда дэрк'эт* у сийаре бир'а изьн һатэ дайине, к'о э'длайийе жь дьнйайе һьлдэ, wэки мэрвв һэвд'о бьк'ожьн. Шурэки мэзын бир'а һатэ дайине.

⁵ Чахе Wi мора сьсийа wэкър, мьн бьһист к'о р'öh'бэре сьсийа гот: «Wэрэ». Мьн дина хwэ даие, ва һэспэки р'эш у дэсте сийаре wiда мезинэк һэбу. ⁶ Ынге те бежи мьн дэнгэк бьһист, жь нава һэр чар р'öh'бэра һат у гот: «Чапэкэ гэньмэ бьч'ук пе зивэки^ф у се чапед бьч'ук щэһ пе зивэки*. Ле зьраре нэдэ зэйт'е у шэраве».

⁷ Чахе Wi мора чара wэкър, мьн дэнге р'öh'бэре чара бьһист к'о гот: «Wэрэ». ⁸ Мьн дина хwэ даие, ва һэспэки шиноқи, к'о наве сийаре wi Мьрьн бу, Дийаре Мьрийа пэй wi дьһат.

Һ'ок'ом бир'а һатэ дайине сэр п'арэкэ жь чар п'аред дьнйайе, wэки пе шур, хэлайийе, нэхwэшийа һ'ал у р'э'wьред дьнйайе ван бьк'ожэ.

⁹ Чахе Wi мора пенша wэкър, мьн бьн горигэһеда^ф р'öh'ед ван мэрвва дитьн, йед к'о бона Хэбэра Хwэде у бона шэ'дэтийа к'о дабун һатьбунэ к'оштьне. ¹⁰ Ван бь дэнгэки бьльнд кьрьнэ гази у готьн: «Йа Хwэйи-Х'одане пироз у р'аст! Те һ'эта к'энге диwane нэки у һ'эйфа хуна мэ жь бьнэлийед р'убари дьне һьлнэди?» ¹¹ Ынге жь ван һэр йэкир'а ч'охед чилэ-qэрqаш һатьнэ дайине у ванр'а һатэ готьне, к'о һьнэк wэхт жи һеса бьн, һ'эта к'о һ'эсабе һэвал-х'о-ламед ван у хушк-бьред ванэ к'о we мина ван бенэ к'оштьне, т'эмам бэ.

¹² Чахе Wi мора шэша wэкър, мьн дина хwэ даие, э'рд қайим һ'эжийа. Р'о мина к'ор-хе^ф жь пьр'ч'е чекьри р'эш бу у һив сэрда-педа бу мина хуне*. ¹³ Стэйркед э'змен оса жорда к'этьнэ э'рде, чава к'о дара

* ^{6:4} Бь йунани аһа те фэ'мкьрьне: «Р'энге егьрда».

* ^{6:6} Ынге зивэк һэде хэбата р'ожэкэ п'алэки бу.

* ^{6:12} Ишайа 13:10; Йеол 2:10, 31; 3:5 Мэтта 24:29.

нежире жь бәр байе қайим дь-
 һ'әжә у бәред we* же дьварьн**.
 14 Һьнге ә'зман бу мина к'ьте-
 ба гөломатккьри ль һәв һатә
 п'еч'ане, һьлк'ьшия у һ'әму
 ч'ийа у гьрав жь шийед хвә
 һ'әжийан. 15 Ви чахи п'адшед
 дьнйае, мәзьнед we, сәрәскә-
 ред we, дәвләтийед we, ә'гитед
 we у һ'әму мәрвьед хөлам у аза
 хвә шкәфт у қәйед ч'ийада
 вәшартьн*, 16 ч'ийа у қәйар'а
 дьготьн: «Сәр мәда бьк'әвьн у
 мә жь р'уйе Ви вәшерьн, Йе кө
 ль сәр т'әхт р'уньшти йә, өса
 жи жь хәзәба Бәрх*. 17 Чьмки
 р'ожа хәзәба ванә мәзьн һат у
 к'и дькарә тәйах кә?»*

**Жь зар'ед Израел
 144 000 кәс тенә моркьрьне**

7 1 Пәй ве йәкер'а мьн дина
 хвә дае, we чар мьляк'әт
 ль һәр чар қөлбед дьнйае сә-
 кьни нә у байед һәр чар қөлбед
 дьнйае һ'ышк гьртьнә, вәки

ль ә'рде, бә'ре у т'ө дарә нәхьн*.
 2 Һьнге мьн мьляк'әтәки дьн
 жи дит кө жь р'оһьлате дьһат
 у мора вийә жь Хвәдеје Сах
 һәбу. Әви бь дәнгәки бьльнд
 ль ван һәр чар мьляк'әта кь-
 рә гази, йед кө ванр'а һатьбу
 дайине, кө зьраре бьдьнә ә'рде
 у бә'ре, ванр'а гот: 3 «Зьраре
 нәдьнә ә'рде, бә'ре удара, һ'әта
 кө әм море ль ә'нийа хөламед
 Хвәдеје хвә нәхьн*». 4 Һьнге
 р'әқәма йед кө һатьбунә мор-
 кьрьне мьн бьһист: Жь һ'әму
 қәбилед^ф зар'ед Израел сәд чьл
 чар һ'әзар һатьбунә моркьрьне.
 5 Жь қәбила Щьһуда донздәһ
 һ'әзар,
 жь қәбила Р'убен донздәһ
 һ'әзар,
 жь қәбила Гад донздәһ һ'ә-
 зар,
 6 жь қәбила Ашер донздәһ
 һ'әзар,
 жь қәбила Нәфтәли донздәһ
 һ'әзар,

* 6:13 Һьнәк фә'м дькьн кө нежир нәгьһишти нә, ле һьнәк жи фә'м дькьн кө гьһишти нә.

** 6:13-14 Ишайа 34:4.

* 6:15 Ишайа 2:19-21.

* 6:16 Һосейа 10:8.

* 6:17 Йоел 2:11; Малахи 3:2.

* 7:1 Данийел 7:2.

* 7:3 Һәзәкийел 9:4-6.

жь қэбила Мьнашә донздәһ
 һ'эзар,
 7 жь қэбила Шьмһ'ун донздәһ
 һ'эзар,
 жь қэбила Леви^Ф донздәһ
 һ'эзар,
 жь қэбила Исахар донздәһ
 һ'эзар,
 8 жь қэбила Зәбулон донздәһ
 һ'эзар,
 жь қэбила Усьв^Ф донздәһ
 һ'эзар
 у жь қэбила Бьнейамин^Ф
 донздәһ һ'эзар һатьбунә
 моркьрне.

Һ'әму мьләтед дьнйайе

9 Пәй ве йәкер'а мьн дина
 хвә даие, ва ә'лаләтәкә өса
 мәзын, кә т'ө кәси нькарьбу
 бьжьмарта жь һәр мьләти, жь
 һәр бәрәке, жь һәр щьмә'те у
 жь һәр зьмани ль бәр т'әхт у
 ви Бәрхи сәкьни бун. Чөхед
 чилә-қәрқаш ль ван бун у ч'ь-
 қьлед хорма жи дәстед ванда
 бун, ¹⁰ бь дәнгәки бьльнд дь-
 кьрнә гази дьготьн:
 «Хьлазбун^Ф жь дәсте Хвә-
 дейе мә йә,
 Йе кә ль сәр т'әхт р'уньшти
 йә

у жь дәсте ви Бәрхи йә».

¹¹ Һьнге әв һ'әму мьляк'әтед
 кә ль дора т'әхт, р'успийа у ван
 һәр чар р'өһ'бәра гьртьбун,
 бәр т'әхт дәвәр'уйа чунә ә'р-
 де, сәре хвә бәр Хвәде данин
¹² у готьн:
 «Амин!
 Пәсьн, р'умәт, сәрвахти,
 шькьри, һөрмәт, қәват у
 зорайи
 бьра һ'әта-һ'әтайе Хвәдейе
 мәр'а бә.
 Амин!»

¹³ Һьнге жь ван р'успийа йә-
 ки мьнр'а гот: «Әвед кә чөхед
 чилә-қәрқаш вәргьрти нә, әв
 к'и нә у жь к'ө дәре һатьнә?»

¹⁴ Мьн wir'а гот: «Әз хөлам,
 әз ньзаньм, тә зани». Һьнге
 әви мьнр'а гот: «Әвана әв ьн,
 йед кә жь ве тәнгасийа мәзын
 һатьнә, чөхед хвә пе хуна ви
 Бәрхи шуштьнә, чил-қәрқаш
 кьрнә*.

¹⁵ Ләма әвә ль бәр т'әхте Хвәде
 нә,
 п'арьстгәһа Вида шәв у р'ож
 Ви дьһ'әбиньн.
 Йе ль сәр т'әхт р'уньшти,
 ве коне Хвә ль сәр ван
 вәгьрә.

* ^{7:14} Данийел 12:1; Мәтта 24:21.

16 Эwe иди нэ т'и бьн, нэ бьр'-
чи бьн
у нэ жи тэ'в у гэрмайие ль
ван хэ*.

17 Чьмки эw Бэрхе кө говэка
т'эхтда йэ,
we шьвантийе ль ван бькэ,
ван бьбэ сэр канийед ава
жийине.
У Хwэде жи we h'эму хесьред
ч'эвед ван пацьж кэ»*.

Мора h'эфта

8 1 Чахе Эwi мора h'эф-
та вэкр, э'зменда вэкэ
нив сь'эти хэр тышт сэдь-
р'и. 2 Ынге мын эw хэр h'эфт
мыляк'этед кө ль бэр Хwэде
сэьнибундитьн, ванр'а h'эфт
бор'и хатьнэ дайине.

3 Мыляк'этэки дьн бьхур-
данга зер'ин дестда hat, ль бэр
горигэна зер'ин сэьни. Wир'а
гэлэк бьхур hatэ дайине, wэки
бь т'эви дөайед шьмэ'та Хwэде
дайнэ сэр горигэна зер'инэ ль
бэр т'эхте Хwэде*. 4 Дуйе we
бьхуре т'эви дөайед шьмэ'та
Хwэде жь дэсте wi мыляк'эти

бэрбь Хwэде бьльнд бу. 5 Паше
мыляк'эт эw бьхурданг хьлда,
жь агьре горигэнева дагьрт
авитэ сэр э'рде. Бу гөр'инийа
дэнгед э'wра бьруске бьрц вэда
у э'рд h'эжийа.

Һэр чар бор'ийед пешьн

6 Ынге ван хэр h'эфт мыл-
йак'этед кө h'эфт бор'ийед ван
hэбун к'аре хwэ кьрын, кө ль
бор'ийа хьн.

7 Йе пешьн ль бор'ийе хьст,
тэйрок у агьр хунева т'эвайи
сэр э'рдеда бари. У жь се п'ара
п'арэкэ э'рде шэwьти, жь се
п'ара п'арэкэ дара шэwьти у
h'эму гиһайе шин шэwьти*.

8 Мыляк'эте дөда ль бо-
р'ийе хьст, тыштэки мэзьни
мина ч'ийаки агьр пек'эти
hatэ авитьне нава бэ'ре. У жь
се п'ара п'арэкэ бэ'ре бу хун,
9 жь се п'ара п'арэкэ h'эйwanед
бэ'реда цьр' бу у жь се п'ара
п'арэкэ гэмийа wepан бу.

10 Мыляк'эте сьсийа ль бо-
р'ийе хьст у стэйркэкэ мэзьнэ
мина қэндила алав пек'эти жь

* 7:16 Ишайа 49:10.

* 7:17 Зэбур 23:1-2; Ишайа 25:8; 49:10.

* 8:3 Дэрк'этын 30:1-3.

* 8:7 Дэрк'этын 9:23-25; Һэзэкийел 38:22.

э'змен к'этэ сэр п'арэкэ жь се п'аред ч'эма у авед канийа. ¹¹Наве we стэйрке Зьрич'к бу. Жь се п'ара п'арэкэ ава бу зьрич'к у жь we аве гэлэк мэрывь мьрын, чьмки эw ав тэ'л бу.

¹²Мьлйак'эте чара ль бор'ийе хьст, жь се п'ара п'арэкэ р'ойе, жь се п'ара п'арэкэ хиве у жь се п'ара п'арэкэ стэйрка дэрб стандьн, өса кө жь се п'ара п'арэкэ ван қарийа у жь се п'ара п'арэкэ р'оже р'онайи нэда, өса жи жь се п'ара п'арэкэ шэве*.

¹³Һьнге мьн дина хwэ даие, we тэйрэки симьр' жор э'зменда дьфьр'и у мьн бьһист кө ви бь дэнгэки бьльнд гот: «Wэй, wэй, wэй ль сэре бьнэлийед ль р'убари дьне, кө we бэр дэнге ван бор'ийед һэр се мьлйак'этед майин к'эвьн, йед кө we ль бор'ийа хьн».

Бор'ийа пенща

9 ¹Мьлйак'эте пенща ль бор'ийе хьст у мьн дина хwэ даие, ва стэйркэк жь э'змен

к'этэ сэр р'уйе э'рде у к'бли-та дэре гэлийе^ф һэй-вайе we стэйркер'a хатэ дайине. ²Әwe дэре гэлийе һэй-вайе вэкьр, жь гэли ду-духан дэрк'эт мина дуйе к'ура мэзын у р'уйе р'ойе у һэwe гьрт*. ³Жь we ду-духане көли^ф дэрк'этьнэ сэр р'уйе э'рде, ванр'a қəwата мина қəwата дуп'ышкед э'рде хатэ дайине*.

⁴Ванр'a хатэ готьне, кө зьраре нэдьнэ гиһе э'рде, нэ жи т'ө шинайийе у даре, ле бьдьнэ ван мэрывед кө мора Хwэде ль сэр э'нийа ван т'өнэйэ*.

⁵Ванр'a хатэ дайине, кө ван нэкөжьн, ле пенщ мəһа бьдьнэ щəфе. Еша ван мина еша лехьстьна дупьшка бу. ⁶Ван р'ожада мэрыве ль мьрьне бьгэр'ьн, ле we қөт нэбиньн, әwe һ'эйра мьрьнеда бьн, ле мьрьне жь ван бьр'эвэ*.

⁷Qьлхе ван көлийа мина ван һэспа бун, йе кө бона шер' тенə һазьркьрьне. Ль сэр сэре ван тьштед мина т'ашед зер'ин һəбун у р'уйе ван мина

* 8:12 Ишайа 13:10; Һэзэкийел 32:7; Йоел 2:10, 31; 3:15.

* 9:2 Дəстпəбун 19:28.

* 9:3 Дэрк'этьн 10:12-15.

* 9:4 Һэзэкийел 9:4.

* 9:6 Йерəмийа 8:3.

р'уйе мэр'ва бун*. ⁸П'ор'е сәре ван мина п'ор'е жьна бун у дьранед ван мина дьранед шера бун. ⁹Елэкзър'ь'ед^ф ван һәбун, мина йед һ'эсьни, дән-ге баскед ван мина дәнге ван э'рәба бун, кӧ чава гәлэк һәсп ван дьк'ьшиньн у дажонә на-ва шер'. ¹⁰Мина дуп'ьшка жи поч'ед ван һәбун у сәр поч'а жи дәрзи, к'ижанада қәвата ван һәбу кӧ пенш мәһа мерьв бьдһнә щәфе. ¹¹Мьлйак'әте гәлийе һәй-вайе ль сәр ван п'адша бу, кӧ наве ви бь иб-рани^ф «Абадун» бу, бь йунани «Аполийон», кӧ те фә'мкьрьне: «Веранкьр».

¹²Wәйа пешьн дәрбаз бу. Жь вьр шунда ва дӧ вәйе жи бен.

Бор'ийа шәша

¹³Мьлйак'әте шәша ль бор'ийе хьст у мьн дәнгәк жь һәр чар стьруйед горигәһа зер'инә ль бәр Хвәде бьһист, ¹⁴кӧ готә ви мьлйак'әте шәша, йе кӧ бор'и дестда бу: «Ван һәр чар мьлйак'әтед кӧ ль бәр ч'әме Фьратейи мэзьн гьредаийи нә вәкә». ¹⁵Һьнге әв һәр чар мьл-

йак'әт һатьнә бәр'дане, йед кӧ бона we сьһ'әте, we р'оже, we мәһе у we сале һатьбунә һазьркьрьне, вәки жь се п'ара п'арәкә мәр'вайе бькӧжьн.

¹⁶Мьн р'әқәма ордийед сийари бьһист кӧ дӧсьд миллион бу.

¹⁷We дитьнокеда һәсп у сийа-ред ван мьнва аһа хӧйа бун: Р'әнгед елэкзър'ь'ед ван р'әнге сори мина егьр, ширки мина қалч'ич'әке, қич'ьки мина к'ьрк'утеда^ф бун. Сәре һәспед ван мина сәре шера бун у жь дәве ван агьр, ду у к'ьрк'ут дәрдьк'әт. ¹⁸Пе ван һәр се бәла, жь се п'ара п'арәкә мәр'вайе, пе агьр, ду у к'ьрк'ута кӧ жь дәве ван дәрдьк'әт һатьнә кӧштьне.

¹⁹Чьмки қәвата һәспа дәв у делед ванда бун. Делед ван мина мә'ра бун у сәре ван һәбун, кӧ пе ван зьрар дьдан.

²⁰Әв мәр'вед майинә кӧ пе ван бәла нәһатьнә кӧштьне, жь ван п'утед кӧ бь дәстед хвә чекьрьбун вәнәгәр'ийан. Вана дәсте хвә жь щьнһ'ә-бандьне^ф, жь ван п'утед зер'ә, зивә, сьфьрә, кәвьрә, дарә кӧ набиньн, набьһен у нагәр'ьн

* 9:7 Йоел 2:4.

* 9:20 Зәбур 115:4-7.

нэк'ьшандьн*. ²¹ Оса жи жь коштыне, сербазийе^ф, бенамусийе у дъзийа хвэ вэнэгэр'ийан.

**Мьлйак'эт у к'ьтеба быч'укэ
гёломатккьри**

10 ¹ Ынге мьн мьлйак'э-тэки дьнейи зор дит кё жь э'змен дьхатэ хваре. Э'вр ле вэргьрти бу у к'эскэсор ль сери бу, р'уйе ви мина р'ойе бу, ньгед ви жи мина стунед егьр бун. ² Дэсте вида к'ьтебэкэ быч'укэ вэкьри һэбу, ньге хвэйи р'асте дани сэр бэ'ре, ньге хвэйи ч'эпе жи дани сэр бэже^ф ³ у бь дэнге бьльнд мина мьр'инийа шер кьрэ қар'ин. Чахе кё ви кьрэ қар'ин, һэр һ'эфт гөр'инийед э'вра пе дэнгед хвэ хэбэр дан. ⁴ Гава ван һэр һ'эфт гөр'инийед э'вра хэбэр дан, мьн кьр кё бьньвисьм, ле жь э'змен дэнгэк һат у гот: «Эв тыштед кё һэр һ'эфт гөр'инийед э'вра готьн, ван э'йан нэкэ, нэньвисэ».

⁵ Ынге эв мьлйак'эте кё мьн дитьбу, вэки ви ньгэк данибу сэр бэ'ре у йэк жи сэр бэже, дэсте хвэйи р'асте бэрбь э'змен бьльнд кьр ⁶ у пе Эви

сонд хвар кё һ'эта-һ'этайе Сах э, ава готи пе Ви Йе кё э'зман, һ'эмуйед веда, э'рд, һ'эмуйед веда у бэ'р, һ'эмуйед веда э'фьрандьнэ у гот: «Иди вэхте дэрэнги нэк'эвэ. ⁷ Ле гава мьлйак'эте һ'эфта дэнг ль бор'ийе хэ, һынге ве эв сөр'а т'эвдира Хвэде бе сери, йа кё Ви э'лами хёламед Хвэ п'ехэмбэра кьрьбу».

⁸ Пэй ве йэкер'а ви дэнге кё мьн жь э'змен бьһистьбу, диса т'эви мьн хэбэр да у гот: «Һэр'э, ве к'ьтеба вэкьри жь дэсте ви мьлйак'эти һьлдэ, йе кё ль сэр бэ'ре у бэже сэкьни йэ»*. ⁹ Эз жи чумэ шэм ви мьлйак'эти у мьн жер'а гот: «К'а ве к'ьтеба быч'ук бьдэ мьн». Эви мьнр'а гот: «Һан ве һьлдэ у бьхвэ. Эве нав-дьле тэда тэ'л бэ, ле дэве тэда ве мина һьнгьв ширьн бэ».

¹⁰ Ынге мьн к'ьтеба быч'ук жь дэсте мьлйак'эт һьлда у хвар. Дэве мьнда мина һьнгьв ширьн бу, ле чахе мьн эв хвар, мьн нав-дьле хвэда тэ'лайи к'ьфш кьр. ¹¹ Ви чахи мьнр'а һатэ готьне: «Гэрэке тё диса ль сэр гэлэк шьмэ'та, мьлэта, зьмана у п'адша п'ехэмбэртиге бьки».

* ^{10:8-10} Һэзэкийел 2:8–3:3.

Дө шә'дед
кө п'ехәмбәртийе дыкын

11 ¹Һынге қамишәки^ф мина шыва мыр'а һатә дайине у һатә готъне: «Р'абә, п'арьстгәһа Хвәде у горигәһе чап кә у йед кө теда дьһ'әбиньн жи бьжмьрә. ²Ле һ'әвшә п'арьстгәһейә дәрва бьһелә у we чап нәкә, чьмки әв п'утп'арьстар'а^ф һатә дайине. Әwe Бажаре Пироз чьл дө мәһа бьн п'ийада п'епәс кьн*». ³У Әзе т'әмийе бьдмә дө шә'дед Хвә, әwe к'өрх хвәкьри һ'әзар дөсьд шест р'ожи п'ехәмбәртийе бькьн». ⁴Әвана әв һәр дө даред зәйт'уне у һәр дө шәмдан ьн, йед кө ль бәр Хөдане дьнйайе дьсәкьньн*. ⁵Һәгәр мәрвьәк кө бьхвәзә зьраре бьдә ван, агьр жь дәве ван дәрдык'әвә, дьжмьнед ван һ'уфи хвә дькә. У һәгәр мәрвьәк бьхвәзә зьраре бьдә ван, гәрәке әв хвәха өса бе көштъне. ⁶Һ'өкөме ван һәйә, кө р'ожед п'ехәмбәртийа хвәда ә'змен дадьн, вәки баран нәбарә. Өса жи һ'өкөме ван ль сәр ава һәйә, кө ван бькьнә хун у

к'әнге жи бьхвәзын, дыкарын һәр щур'ә бәла биньнә сәре дьне*.

⁷Гава әвана шә'дәтийа хвә сәр һәвда биньн, һынге әв шә'-нәвьре кө жь гәлийе һәй-вайе дәрдык'әвә, we т'әви ван шәр'кә, ван бьндәст кә у бькөжә.

⁸Шьнйазед ван we ль сәр мәй-дана ви бажаре мәзын авити бьн, ль ви щийе кө Хөдане ван һәр дөйә һатә хачкьрьне^ф, кө бь мә'на р'өһ'ани жер'а «Содом^ф» у «Мьсьр^ф» те готъне.

⁹Жь һ'әму щьмә'та, бәрәка, зьмана у мьләта we се р'ож у нива ль щьнйазед ван бьньһер'ьн у нәһельн кө щьнйазед ван бькьнә т'ьрба. ¹⁰Бьнәлийед ль р'убари дьне we дьле хвә ль ван ша кьн у ша бьн, хәлата жи һәвдөр'а бьшиньн, чьмки ван һәр дө п'ехәмбәра щәфа дьданә йед кө ль сәр р'уйе ә'рде дьман.

¹¹Пәй се р'ож у нивар'а Хвәде р'өһ'е жийине бәр ванда ани, әв р'абунә сәр п'ийа у хофәкә мәзын к'әтә сәр йед кө әв дитьн. ¹²Һынге ван һәр дөйә дәнгәки бьльнд жь ә'змен

* 11:2 Луқа 21:24.

* 11:4 Зәкәрийа 4:3, 11-14.

* 11:6 П'адшати III, 17:1; Дәрк'әтгьн 7:17-19.

б'хист к'о ванр'а гот: «W'ер'нэ ве жоре». У э'вана б'эр ч'э'вед д'жм'нед х'вэ э'w'рава н'ьл'к'ь-шийанэ э'змен. ¹³ We с'ьх'эте э'рд қайим h'эжийа, ж' д'эһэ п'ара п'арэкэ бажер н'ьл'шийа у we э'рдh'эжеда h'эфт h'эзар м'эр'в м'эр'н, йед майин жи ч'э'вт'ерсийайи бун, ш'ьк'ри д'данэ Х'вэдеие э'змен.

¹⁴W'эйа д'ода д'эрбаз бу. Ва йэ, йа с'сийа we зут'ре бе.

**Дэнге бор'ийа h'эфта:
H'эбанд'на ль э'змен**

¹⁵М'ьл'як'эте h'эфта ль бор'ийе х'ст у э'зменда дэнгед б'льнд хат'н к'о д'гот'н:

«П'адшати'а д'ньйа'е бу йа
Х'одане м'э у М'эс'иһе Wи,
Э'we h'эта-h'этайе п'адша-
тийе б'к'э»*.

¹⁶Эw һэр бист чар р'успийед к'о ль б'эр Х'вэде с'эр к'өр'сийед х'вэ р'у'ньш'т'ьбун, х'вэ д'эв'эр'у-йа авит'н, с'эре х'вэ б'эр Х'вэде данин ¹⁷у гот'н:

«Йа Х'одан Х'вэдеие H'эму
Зорай'ие,
Йе һэйи у Йе һэбу'йи,

эм ш'ьк'рийе д'д'ьнэ Тэ,
к'о Тэ қэwата Х'wэйэ м'эз'н
станд

у д'эст б'ь h'өк'оме Х'wэ к'р'*

¹⁸П'утп'ар'ьст қ'ьл'қ'ьлин, ле
х'эзэба Тэ һат.

W'эхт пер'а г'ьһиш'тийэ, к'о
диwана м'ьрийа б'ьки,
х'элата б'ьди х'оламед Х'wэ,
п'эхэмб'эра у ш'ьм'э'та Х'wэ
өса жи йед к'о ж'ь Тэ д'ьт'ьрс'н,
ж'ь б'ьч'ука h'эта м'эз'на.

W'эхт һат, к'о қ'р'а ван бини,
йед к'о д'ьне х'раб д'ьк'ьн»*.

¹⁹П'эй ве й'экер'а п'ар'ьстг'эһа
Х'wэдейэ э'змен в'эбу у weда
С'ьндоqа^ф П'эймана Wи х'ойа
бу. Б'ьруске б'ьр'қ дан, г'өр'инийа
дэнгед э'w'ра һатэ б'ьһист'ьне,
э'рд h'эжийа у т'эйрок бари.

К'өлф'эт у зийа^ф

12 ¹Һынге нишан'экэ м'эз'н
э'зменда х'ойа бу: К'өл-
ф'этэке р'о ль х'вэ w'эрг'ьрт'ьбу,
һив б'ьне п'ийада у т'аш'эки ж'ь
донзд'эһ ст'эйрка жи ль с'ери
бу. ²Эw h'эмлэ бу у к'э'т'ьбу
б'эр зар'е, еша х'вэ д'ьк'ьшанд
у д'ьк'ьр'э қ'ир'ин.

* ^{11:15} Д'эрк'эт'н 15:18; З'эбура 10:16; Даниел 2:44.

* ^{11:17} Амос 3:13; Д'эрк'эт'н 3:14.

* ^{11:18} З'эбур 2:1; Даниел 9:6; Амос 3:7; З'эбур 115:13.

³ Пәй ве йәкер'а нишанәкә дьн жи ә'зменда хөйа бу. Мьн дина хвә даие, ва зийаки^ф зәри мәзын кә һ'әфт сәри у дәһә стьруйед ви һәбун у һ'әфт т'аш жи ль сәред ви бун*. ⁴Поч'а ви жь се п'ара п'арәкә стәйркед ә'змен к'ьшанд у авитә сәр ә'рде. Әв зийа ль бәр ве к'өлфәта^ф кә к'әтбу бәр зар'е сәкьни, кә һәма чава зар' бьбә ве зар'е һ'уфи хвә кә. ⁵Ве к'өлфәте зар'әкә кәр'ин ани, кә ве бь шьвдара һ'әсьни шьвантийе ль һ'әму мьләта бькә. Ле зар'а ве һатә р'аһьштьне, ль щәм Хвәде у бәр т'әхте Ви*. ⁶К'өлфәт жи р'әви бәр'ийе^ф, ль ви щийе кә жь алийе Хвәдеда жер'а һатьбу һазьркьрьне, вәки әв ль вьр һ'әзар дөсьд шест р'ожи бе хвәйкьрьне.

⁷Һьнге ль ә'змен шәр' дәст пе бу. Мьхайил мьляк'әтед хвәва т'әви зийе шәр' кьр, зийе жи мьляк'әтед хвәва т'әви ван шәр' кьр*. ⁸Ле зийе да дәр, ә'зменда жи иди щи дәст

ван нәк'әт, ⁹әв зийаие мәзын жорда һатә авитьне. Әва әв мә'ре бәре бу, кә жер'а мирешьн у шәйт'ан дьбежьн, йе кә т'әмамия дьне хальфандийә. Әв мьляк'әтед хвәва жорда һатьнә авитьне сәр р'уйе ә'рде*.

¹⁰Һьнге мьн ль ә'змен дәнгәки бьльнд бьһист кә гот: «Ньһа йә вәхте хьлазкьрьн^ф, қәват у п'адшатийа Хвәдеие мә, өса жи һ'өкөме Мәсиһе Ви. Чьмки Әв хәйбкьре хушк-бьред мә жорда һатә авитьне, йе кә шәв у р'ож бәр Хвәдеие мә хәйба ван дькьр*. ¹¹Әвана пе хуна Бәрх у хәбәра шә'дәтийа хвә сәр ви к'әтһн, ә'мьре хвә һ'әта мьрьне һ'ыз нәкьрьн. ¹²Ава ша бьн, ә'зманно у йед кә ванда дьминьн. Ле вәй ль ә'рде у ль бә'ре, чьмки мирешьн жорда сәр вәда һатә авитьне у әв жь һерсе хвә дьхвә, кә занә ве һьндьки бьминә».

¹³Гава зийе дит кә әв жорда һатә авитьне сәр ә'рде, пәй ве к'өлфәте к'әт, йа кә зар'а кәр'ин

* 12:3-4 Данийел 7:7; 8:10.

* 12:5 Зәбур 2:9.

* 12:7 Данийел 10:13, 21; 12:1.

* 12:9 Дәстпәбун 3.

* 12:10 Ибо 1:9-11; Зәкәрийа 3:1.

анибу. ¹⁴ Дö баскед тэйре сирмър'ийэ мэзын we к'олфэтер'а хатьнэ дайине, wэки бьфьр'э хэр'э бэр'ийе, wi шийе хwэ, к'идэре жь зийе дур we се сал у нива бьхата хwэйкьрьне. ¹⁵ Ынгеге зийе жь дэве хwэ мина ч'ем ав бэр'да пэй we к'олфэте, wэки we пе лейе бьхэньцинэ. ¹⁶ Ле эрде алик'арийа we к'олфэте кьр, дэве хwэ вэкьр у эw ч'эме кö зийе жь дэве хwэ бэр'дабу даqортанд. ¹⁷ Ынге wi зийайи перса хwэ ль we к'олфэте р'акьр у чу, wэки шэр'е хwэ т'эви ван зар'ед weйэ майин бькэ, йед кö т'эмийед Хwэде хwэй дькьн у шэ'дэтиа бона Иса дьдьн*. ¹⁸ Зийа ль дэве бэр'е сэкьни.

Дö щэ'нэwьр дэрдьк'эwьн

13 ¹ Ынге мын дина хwэ даие, ва щэ'нэwьрэк жь бэр'е дэрдьк'эт. И'эфт сэред wi у дэхэ стьруйед wi хэбун, ль сэр стьруйед wi дэхэ т'аш бун у ль сэр хэр и'эфт сэред wi жи навед к'ьфьри-зьфьрийа бун. ² Эw щэ'нэwьре кö мын дит, мина пьльнг бу, ньгед wi мина лэпе и'ьр'ч'а бун у дэве

wi жи мина дэве шера бу. Ви зийайи qэwата хwэ, т'эхте хwэ у и'өкөме хwэйи мэзын да wi щэ'нэwьри. ³ Сэрики ви щэ'нэwьри те бежи бьриндар ль бэр мьрьне бу, ле бьрина wi хатэ qэнщкьрьне. У т'эмамииа дьнийае сэр wi щэ'нэwьри э'щеммайи ма. ⁴ Wan сэре хwэ ль бэр зийе данин, кö wi и'өкөме хwэ да wi щэ'нэwьри. Öса жи сэре хwэ ль бэр щэ'нэwьр данин у готьн: «Гэло к'и мина ви щэ'нэwьри йэ? У к'и дькарэ т'эви ви шэр' кэ?»

⁵ Эви щэ'нэwьрир'а изьн хатэ дайине кö дэве хwэ бемэ'рифэт вөкэ у к'ьфьрийа бькэ, öса жи wir'а хатэ дайине, кö чьл дö мөһа бь и'өкөме хwэ бькэ*. ⁶ Эwi һьндава Хwэдеда дэве хwэ хьраб вэкьр у наве Wi, коне Wi у йед кö э'зменда дьминьн behörmэт кьр. ⁷ Изьн wir'а хатэ дайине, кö т'эви щьмэ'та Хwэде шэр' кэ у сэрк'эwэ. Öса жи и'өкөме ль сэр хэр бэрэке, щьмэ'те, зьмани у мьлэти wir'а хатэ дайине. ⁸ И'эму бьнэлийед ль р'убари дьне we сэре хwэ ль бэр wi дайньн, навед к'ижана жь

* ^{12:17} Аһа жи те фэ'мкьрьне: «У шэ'дэтиа э'ламэтиа Иса хwэй дькьн».

* ^{13:5-7} Данийел 7:8, 21, 25.

wəxte ә'фьрандына дьнайаеда к'ьтеба жийинейә Бәрхе сәр-жекьрида нәһатьнә ньвисаре*.

9 Gōhe к'е һәйә бьра бьбьһе:

10 Әвед кә йе дил к'әтьне нә,
we дил бьк'әвьн,

әвед кә йед бәр шур к'әтьне
нә, әве бәр шур к'әвьн*.

Ль вьр we сәбьр у бавәрийа шьмә'та Хwәде кер бе.

11 Ынге мьн дина хwә дае, ва щә'нәвьрәки дьн жь ә'рде дәрдык'әт, дә стьруйе вийә мина йе бәрха һәбун у мина зийе хәбәр дыда. 12 Әви т'әмамийа һ'өкөме щә'нәвьре пешьн ль бәр ви хwәха дыда хәбате у п'ейи сәр ә'рде у бьнәлийед we дыкьр, wәки сәре хwә ль бәр ви щә'нәвьре пешьн дайньн, йе кә бьрина вийә кә бәрбь мьрьне дыбьр һатьбу қәнщкьрьне. 13 Ви щә'нәвьри нишанед өса ә'щәбә мәзын дыкьрьн, һ'әта кә агьр жи жь ә'змен ль бәр ч'ә'ве мәрьва давитә сәр ә'рде. 14 Әви пе ван нишанед кә вьр'а һатьбунә дайине, wәки ль бәр щә'нәвьре пешьн бькә, бьнәлийед ль р'убари дыне дыхальфандьн.

Әви ванр'а гот, кә һ'әйкәләки ви щә'нәвьри чекьн, йе кә бь шур һатьбу бьриндаркьрьне у дьса сах бу. 15 Ы'өкөм вьр'а һатә дайине, wәки р'өһ' бәр һ'әйкәле щә'нәвьрда бинә, кә һ'әйкәле щә'нәвьр хәбәр дә у бькарьбә әвед кә щә'нәвьр нәһ'әбиньн бьдә кәштьне. 16 Әви п'ейи сәр һ'әмуйа кьр, аwа готи бьч'ук у мәзына, дәвләти у бәләнгаза, аза у хөлама кә нишане бь-дынә сәр дәсте хwәйи р'әсте йан ә'нийа хwә, 17 wәки т'ө кәс нькарьбә нә бьк'ьр'ә, нә жи бьфьрошә, пештьри ви, йе кә нишана щә'нәвьр, аwа готи наве ви йан һ'әсабе наве ви сәр ә.

18 Ль вьр сәрвахти кер те: Ы'ыш-ақьле к'е һәйә, бьра һ'әсабе щә'нәвьр бьжмьрә, чьмки һ'әсабе мәрвьәки йә у һ'әсабе ви шәшсьд шест шәш ә.

Бәрх у йед хьлазбуи

14 1 Паше мьн дина хwә дае, ва Бәрх ль сәре ч'ийае Сийоне^ф сәкьни бу у сәд чьл чар һ'әзар мәрвь т'әви

* 13:8 Зәбур 69:28.

* 13:10 Йерәмийа 15:2; 43:11. Нав һьнәк дәстньвисарада аһа йә: «Әве кә пе шур дыкөжьн, әве жи пе шур һәр'ьн» (Бьхуньн: Мәтта 26:52).

Wi бун, кӧ ль сэр э'нийа ван наве Wi у наве Баве Wi нъви-сар бун. ²Мън жь э'змен дэнгэк бьхист, мина дэнге гэлэк ава у мина дэнге гӧр'инийа э'wрайэ қайим. Эw дэнге кӧ hatэ мьн, мина дэнге мьqаме чэнгвана бу, кӧ ль чэнгед^ф хwэ дьхьн. ³Вана ль бэр т'эхт у ль бэр ван хэр чар р'ӧh'бэра у р'успийа стьранэкэ ну дьстьра. Т'ӧ кэс нькарьбу we стьране hin буйа, пештьри ван сэд чьл чар h'э-заред кӧ жь дьнийае hatьбунэ к'ьр'ине. ⁴Эвана эw ьн, йед кӧ сэре хwэ жьнар'а данэнинэ, эw йед бьк'ьр^ф ьн. Эвана пэй Бэрх дьчьн, к'ӧда кӧ эw дьчэ. Эвана жь нава мэрьва hatьнэ к'ьр'ине, чава бэре^ф дэрэмэта пешьн кӧ Хwэде у Бэрхр'а бенэ дайине. ⁵Дэрэw жь дэве ван дэрнэк'этийэ, эw бeқӧсур ьн.

Се мьлйак'эт

⁶Һьнге мьн дина хwэ даие, ва мьлйак'этэки дьн кӧ э'зменда дьфьр'и у Мьзгинийа вийэ h'эта-h'этайе һэбу, wэки we Мьзгинийе бьдэ йед р'убари дьне, ава готи h'эму мьлэта,

бэрэка, зьмана у щьмэ'та. ⁷Wi бь дэнгэки бьльнд дьгот: «Жь Хwэде бьтьрсьн у шькьрийе бьдьнэ Wi, чьмки сьh'эта ди-ванкьрьна Wi пер'а гьхишт. Сэре хwэ бэр Wi дайньн, Йе кӧ э'рд у э'зман, бэ'р у авед канийа э'фьрандьнэ».

⁸Һьнге мьлйак'этэки дьн пэй wi hat у гот: «Һьлшийа, weран бу! Эw Бабилона^ф мэзын, йа кӧ эw шэрава қавийа^ф хwэйэ һар h'эму мьлэт данэ вэхварьне»*.

⁹Пэй ve йэкер'а мьлйак'этэки дьн жи пэй ван hat у бь дэнгэки бьльнд гот: «Эwe кӧ сэре хwэ ль бэр шэ'нэwьр у h'эйкеле wi дайне у нишана wi сэр э'нийа хwэ йан сэр дэсте хwэ қэбул кэ, ¹⁰эwe жь we шэрава һерса Хwэде вэхwэ, йа кӧ ав т'эвнэкьри йэ, к'аса Вийэ хэзэбеда дагьрти йэ. Эwe ль бэр мьлйак'этэд пироз у ль бэр Бэрх агьр у к'ьрк'утеда шэ-фе бьк'ьшинэ*. ¹¹Дуйе щэфе ван we h'эта-h'этайе бьк'ьшэ у шэв у р'ож we р'ьh'этийа ван т'ӧнэбэ, йед кӧ сэре хwэ бэр шэ'нэwьр у h'эйкеле wi дати-ньн у нишана wi ль сэр ван э».

* ^{14:8} Ишайа 21:9; Йерэмиа 51:8.

* ^{14:10} Дэстпeбун 19:24; Һэзэкийел 38:22.

¹²Ава ль вьр we сэбьра шьмэ'-та Хwэде кер бе, йед кö т'эмийед Хwэде хwэй дькьн у һьндава Исада амьн ьн.

¹³Һьнге мьн жь э'змен дэн-гэк бьһист кö гот: «Бьньвисэ: Жь вьр шунда хwэзьли нэ эw мэрьв, йед кö бона бawэрийа сэр Хöдан we бьмьрьн». Р'öh' дьбежэ: «Бэле! Эwe жь хэбата хwэ р'ьһ'эт бьн, чьмки кьред ван т'эви ван дьчьн».

Нандьруна^ф р'уйе э'рде

¹⁴У мьн дина хwэ даие, ва э'wрэки сыпи у «йэки мина кöр'е^ф мерьв»* ль сэр wi э'wри р'уньшти бу. Т'ашэки зер'ин ль сэре Wi бу у дэ'сэкэ туж жи дестда бу**. ¹⁵Һьнге мьл-йак'этэки дьн жь п'арьстгэһе дэрк'эт, бь дэнгэки бьльнд ль Эwi кö ль сэр э'wр р'уньшти бу кьрэ гази у готе: «Дэ'са Хwэ бавеже бьдьру, чьмки эw сьһ'э-та нандьруне^ф һат, бэре э'рде иди гьһиштийэ»*. ¹⁶Эwi кö ль сэр э'wр р'уньшти бу дэ'са

Хwэ авитэ р'уйе э'рде у э'рд һатэ дьруне.

¹⁷Һьнге жь we п'арьстгэһа э'змен мьлйак'этэки дьн дэр-к'эт у дэсте wiда жи дэ'сэкэ туж һэбу.

¹⁸We һьнге жь горигэһе мьл-йак'этэки дьн дэрк'эт, кö һ'ö-кöме wi ль сэр егьр һэбу, эwi бь дэнгэки бьльнд ль йе хwэйе дэ'са туж кьрэ гази у готе: «Дэ'-са хwэйэ туж бавежэ гушийед тьрийед э'рде у бьчьнэ, чьмки тьрийед we иди гьһиштьнэ».

¹⁹Wi мьлйак'эти жи дэ'са хwэ авитэ э'рде, тьрийед э'рде чьнин у бона һ'ьнщьр'андьне авитэ wi һ'эwзе мэзьни хэзэба Хwэде.

²⁰Эw тьри wi һ'эwзида һатьнэ һ'ьнщьр'андьне, кö жь бажер дэр бу у жь һ'эwз хун к'ьшия, хуне авитэ гэме һэспа, қаси һ'эзар шэшсьд мөйдани* гьрт.

Һ'эфт мьлйак'эт у һ'эфт бэла

15 ¹Һьнге мьн ль э'змен нишанэкэ дьнэ мэзьн у эшеб дит, һ'эфт мьлйак'этед

* ^{14:14} Шьровэкьрьна хэбэра «йэки мина кöр'е^ф мерьв» бьн р'еза Э'йанти 1:13-да бьхуньн.

** ^{14:14} Данийел 7:13.

* ^{14:15} Йоел 3:13.

* ^{14:20} «Һ'эзар шэшсьд мөйдан» бь һ'эсабе ньһа дькэ сесьд километр.

хвэ́йе һ'эфт бэлайед ахьрийе пе к'ижана we хэзэба Хвэде бьһата сери. ² Wi чахи мьн тыштэки мина бэ'рэкэ шушэ егьрва т'эвайи дит, өса жи эвед кө щэ'нэшьр, һ'эйкэле wi у һ'эсабе наве wi бьндэст кьрьбун. Эвана сэр бэ'ра шушэ сэкьни бун, чэнгед кө Хвэде дабунэ ван дэстед ванда бун ³ у стьрана Мусайе^ф хөламе Хвэде у стьрана Бэрхдьстьран: «Кьред Тэ мэзын у э'щерб ьн Хөдан Хвэдейе һ'эму Зорайийе! Р'ийед Тэ р'аст у сэр һэцийе нэ, йа П'адшайе мьлэта*.

⁴ Хөдан, к'и жь Тэ we нэтьрсэ у р'умэте нэдэ wi наве Тэ? Чьмки Тө т'эне Йе пироз и. һ'эму мьлэте бэрбь Тэ бен у сэре хвэ бэр Тэ дайнын, чьмки кьред Тэйэ р'аст хөйа бун»*.

⁵ Пэй ван тыштар'а мьн ди-на хвэ даие, ва п'арьстгэһа э'змен вэбу, ава готи Конe^ф Шэ'дэтийе. ⁶ Эw һэр һ'эфт мьльйак'этэд хвэ́йе һэр һ'эфт бэла жь п'арьстгэһе дэрк'этын.

К'ьтанед пацьжэ бьррок ль ван бун у мөлахтед зер'ин ль сингед ван бун. ⁷ Ђнге жь һэр чар р'өһ'бэра йэки һ'эфт т'асед зер'инэ хэзэба wi Хвэдейива т'ьжи, Йе кө һ'эта-һ'этайе Сах э, данэ ван һэр һ'эфт мьльйа-к'эта. ⁸ П'арьстгэһ дуйе р'умэта Хвэде у қөwата Wива т'ьжи бу у т'ө кэс нькарьбу бьк'эта п'арьстгэһе, һ'эта кө һэр һ'эфт мьльйак'эта, һэр һ'эфт бэла нэанина сери^{ф*}.

Һ'эфт т'асед хэзэба Хвэде

16 ¹ Ђнге мьн дэнгэки бьльнд жь п'арьстгэһе бьһист кө готэ һэр һ'эфт мьльйак'эта: «Һэр'ьн, һэр һ'эфт т'асед хэзэба Хвэде бьр'эжьнэ сэр э'рде».

² Мьльйак'эте пешьн чу т'аса хвэ р'етэ сэр э'рде, п'ьзькед п'исэ хьраб ль сэр ван мэрьва дэрк'этын, йед кө нишана щэ'-нэшьр ль сэр ван бу у сэре хвэ ль бэр һ'эйкэле wi данибун*.

³ Йе дөда т'аса хвэ р'етэ сэр бэ'ре, бэ'р бу мина хуна

* 15:3 Қануна Дөщари 32:4; Зэбур 145:17; Йерэмийа 10:10.

* 15:4 Йерэмийа 10:6-7; Зэбур 86:9; Малахи 1:11.

* 15:8 Дэрк'этын 40:34; П'адшати III, 8:10-11; Ишайа 6:1-4.

* 16:2 Дэрк'этын 9:10.

мьрийа у һ'әму һ'әйванед бә'реда қыр' бун.

4 Йе сьсийа т'аса хвә р'етә сәр ч'әма у авед канийа, әв бунә хун*. 5 Ви чахи мьндәнге мьлйак'әте ава бьһист кә гот:

«Тә сәр р'астийе йи,
Йе һәйи, Йе һәбуи у Йе пироз и,
кә Тә диванед бь ви авайи кьрн*.

6 Чьмки ван хуна щьмә'та Хвәде у п'ехәмбәра р'ет у Тә хун ль ван да вәхварьне.

Р'аст әв хөре ве йәке нә*.

7 Ынге мьн дәнге горигәхе бьһист, кә аһа гот:

«Бәле, йа Хөдан Хвәдейе
Һ'әму Зорайийе*,
диванед Тә р'аст у һәқ ьн».

8 Мьлйак'әте чара т'аса хвә р'етә сәр р'әйе у вер'а һатә дайине, кә мәрьвайе бь егьр бьқәлинә. 9 Ынге мәрьв жь дәст шәватә гәрмайийе һатьнә қәландьне у к'ьфьри наве

Хвәде кьрн, кә һ'өкөме Ви ль сәр ван бәла һәйә. Ле әв жь кьред хвәйә хьраб вәнәгәр'ийан, вәки шькьри бьдана Ви.

10 Мьлйак'әте пенща т'аса хвә р'етә сәр т'әхте щә'нәшър у тә'ристани һатә сәр п'адшати́я ви, жь еше мәрьва зьмане хвә дьгәстьн* 11 у жь дәст еша у п'ьзька к'ьфьри ль Хвәдейе ә'змен кьрн, ле жь кьред хвәйә хьраб вәнәгәр'ийан.

12 Мьлйак'әте шәша т'аса хвә р'етә сәр ч'әме Фьратейи мәзын, ава ч'ем ч'ькийа, вәки р'е бона п'адшед р'әһьлате бе һазьркьрьне*. 13 Ынге мьн дина хвәда́йе, ва се р'өһ'ед^ф һ'әрам^ф мина бәқа, жь дәве ви зийайи, жь дәве щә'нәшър у жь дәве п'ехәмбәре дәрәв дәрдык'әтн.

14 Әвана әв р'өһ'ед щьна бун, йед кә нишанед ә'шеб дькьн. Әв дьчьнә шәм һ'әму п'адшед дьнйайе, вәки ван бьщьвиньн, бона шәр'е ве Р'ожа Мәзынә Хвәдейе һ'әму Зорайийе.

* 16:4 Дәрк'әтн 7:17-21.

* 16:5 Дәрк'әтн 3:14; Зәбур 145:17.

* 16:6 Зәбур 79:3; Ишайа 49:26.

* 16:7 Зәбур 19:9; 119:37.

* 16:10 Дәрк'әтн 10:21.

* 16:12 Ишайа 11:15.

15 «Ва йә Әзе мина дьза бем!
Хвәзи ль ви, йе кә һ'ышйар
дьминә у к'ынщед хвә хвәй
дькә, вәки тә'зи нәгәр'ә у ә'йба
ви хөйа нәбә!»

16 Һынге ван р'өһ'а әв п'ад-
ша щьвандьнә ви щийи кә бь
ибрани жер'а «Һармәгәдон»
те готье.

17 Мьльак'әте һ'әфта т'аса
хвә р'етә сәр һәве у жь т'әхте
п'арьстгәһе дәнгәки бьльнд
дәрк'әт у гот: «Һатә сери!»

18 Һынге бьруске ле да, бу гө-
р'инийа дәнге ә'вра у ә'рд өса
қайим һ'әжийа, кә жь we р'ожа
инсан дьне к'әтийә һ'әта ньһа
ә'рд аһа нәһ'әжийайә. Ә'рд-
һ'әж һақас қайим бу! 19 Бажаре
мәзын бу се п'ара у бажаред
мьләта веран бун. Бабилона
мәзын һатә бира Хвәде, вәки
we к'аса хвәйә шәрава хәзәба
гьранва бьдә we. 20 Һ'әму гьрав
бәтавәбун у ч'ийа иди нәһатьнә
хөйане. 21 Жь ә'змен тәйрока
гьрә вәкә пенщи килограме
сәр мәрвада бари. Мәрва жь
дәст ледана тәйроке к'ьфьри ль
Хвәде кьрын, чьмки әва бәла
гәләки гьран бу*.

Мака қавийе

17 1 Жь ван һәр һ'әфт мьл-
йак'әтед кә хвәйе һәр
һ'әфт т'аса бун, йәки һат т'ә-
ви мьн хәбәр да у гот: «Wөрә
ве дәре, әз диwana we қава бь
нав у дәнг нишани тә кьм, йа
кә ль сәр гәләк ава р'уньшти
йә*. 2 П'адшед дьнйайе т'әви ве
қави кьрын у бьнәлийед р'уба-
ри дьне пе шәрава қавийа we
сәрхвәш бун».

3 Һынге Р'өһ'е Пироз һатә
сәр мьн, ви мьльак'әти әз
брьмә бәр'ике. Мьн дина хвә
даие, ва жьнәк ль сәр щә'нә-
вьрәки сорә гәвәз сийар, кә
сәрда-педа жь һәр алийава
бь навед к'ьфьрийед һьндава
Хвәдеда т'ьжи бун у һ'әфт
сәрәд ви у дәһә стьруйед ви
һәбун. 4 Әв к'өлфәта к'ынща
ширк^ф у сорә гәвәзва вәргьрти
бу, пе зер', кәвьред қимәт, лал
у дөр'ва^ф хәмьли бу. К'асәкә
зер'ин дәсте веда бу, әв к'ас
жи к'ьрети у мьр'дар'ийа қа-
вийа вева дагьрти бу. 5 Ль сәр
ә'нийа we навәки сөр' ньви-
сар бу: БАБИЛОНА МӘЗЫН,

* 16:21 Дәрк'әтгьн 9:23.

* 17:1 Йерәмийа 51:12-13.

МАКА QАВА У К'БРЕТИЙЕД ДБН'ИАЙЕ. ⁶ Мьн дина хвэ даие, we эw к'олфэта пе хуна шьмэ'та Хвэде у пе хуна шэ'дед Иса сэрхwэш буйэ.

Гава кö мьн эw дит, эз гэлэки э'шебмайи мам. ⁷ Ынге wi мьлайк'эти мьнр'а гот: «Тö чьма э'шебмайи майи? Эзе сör'а we к'олфэте у сör'а wi шэ'нэwьре кö эwa ле сийар э, к'ижан кö х'эфт сэред wi у дөһэ стьруйед wi хэнэ, тэр'а бежым. ⁸ Эw шэ'нэwьре кö тэ дит, wэхтэке һэбу, ле ньһа т'өнэ. Эwe зутьре жь гэлийе һэй-вайе дэрк'эwэ у һэр'э онда бэ. Бьнэлийед р'убари дьнейэ кö навед ван жь wэхте э'фьрандьна дьн'айеда к'ьтеба жийинеда нөһатьнэ ньвисаре, we э'шебмайи бьминьн, гава wi шэ'нэwьри бьбиньн, йе кö һэбу у ньһа т'өнэ, ле we һэбэ.

⁹ Ль вьр һ'ыш-аqьл кер те. Эw һэр һ'эфт сэри, һ'эфт ч'ийа нэ, сэр к'ижана эw к'олфэт р'уньшти йэ, öса жи һ'эфт п'адша нэ. ¹⁰ Жь ван пенщ к'этьнэ, йэк һэйэ, йе дьн һе нөһатийэ у гава бе, гэрэке һьнэк wэхт бьминэ. ¹¹ Эw шэ'нэwьре кö

wэхтэке һэбу у ньһа т'өнэ, эw хwэха жи п'адше һ'эйшта йэ. Эw йэки жь ван һэр һ'эфта йэ у we һэр'э онда бэ.

¹² Эw һэр дөһэ стьруйед кö тэ дитьнэ, дөһэ п'адша нэ, кö һе п'адшати нэстандьнэ, ле бэле we һ'өкөм бьстиньн, кö т'эви шэ'нэwьр бона сьһ'этэке п'адшатийе бькьн*. ¹³ Мэрэме ван һэр дөһа йэк э, эwe qəwат у һ'өкөме хwэ бьдьнэ шэ'нэwьр. ¹⁴ Эвана we т'эви Бэрх шэр' бькьн, ле Бэрх т'эви йед газикьри, бьжарти у амьна we ль сэр ван бькарьбэ, чьмки эw Бэрх Хөдане хөдана у П'адше п'адша йэ».

¹⁵ Ынге мьлайк'эт мьнр'а гот: «Эw авед тэ дитьн кö эwa qав ль сэр ван р'уньштийэ, эw шьмэ'т ьн, э'лалэт ьн, мьлэт у зьман ьн. ¹⁶ Эw һэр дөһэ стьруйед кö тэ дитьн, öса жи шэ'нэwьр we һэвр'а бьжэньнэ йа qав. Эwe дэсте we жь һэр тышти бькьн, we тэ'зи кьн у гоште we бьхwьн, егьрда бьшөwьтиньн. ¹⁷ Чьмки Хвэде эв йэк кьрэ дьле ван, кö хwэстьна Wi бькьн у сэр нетэке бьн, п'адшатийа хwэ бьдьнэ шэ'нэwьр, һ'эта

* ^{17:12} Данийел 7:24.

кө хэбэред Хwэде бенэ сери.
 18 Эw жьна кө тэдит, эw бажаре
 мэзын э, йе кө п'адшатийе ль
 сэр п'адшед дьнйайе дькэ».

Веранбуна Бабилоне^Ф

18 1 Пэй ван тыштар'а мьн
 дина хwэ даие, we мьл-
 йак'этэки дьн жь э'змен дьнатэ
 хwаре. Эw хwэие h'өкөме мэзын
 бу у жь диндара wi р'уйе э'рде
 р'онайи бу. 2 Эwi бь дэнгэки
 бьльнд кьрэ гази у гот:

«Һьлшийа, веран бу, Баби-
 лона мэзын!

Эw бу ши-вар, мьск'эне
 щьна
 у сьт'ара h'эму р'өһ'ед h'эрам,
 қалетка h'эму тэйрэдед нэ-
 п'акэ мьр'дар»*.

3 Чьмки жь we шэрава қавийа
 вейэ һар
 h'эму мьлэта һьлда вэхвар,
 п'адшед дьнйайе т'эви we
 қави кьрьн,
 базьрганед дьнйайе жь агьре
 дьле we дэвлэти бун»*.

4 Ль вьр мьн жь э'змен дэн-
 гэки дьн бьһист кө гот:

«Жь нава we дэрк'эвьн, щьм-
 э'та Мьн,
 wэки һун нэбьнэ һэвал-п'а-
 ред гөнед we
 у жь бэлайед we п'аре нэс-
 тиньн»*.

5 Чьмки гөнед we сэр һэв ши
 бунэ гьһиштьнэ h'эта э'з-
 мен

у Хwэде нэр'астийед we ани-
 нэ бира Хwэ*.

6 We чь кьрьбэ өса жи һун
 биньнэ сэре we
 у ль анэгори кьред we,
 дө шар һақаси ле вэгэр'иньн,
 эw к'аса кө we бона wэ да-
 гьрт,
 һун дө шар тэл ль we бьдьнэ
 вэхварьне»*.

7 Чьқас р'умэта хwэ бьльнд
 кьрийэ
 у к'ефа дьле хwэ дэрбаз кь-
 рийэ,
 һақаси щөфа-шине сэрда
 биньн.

Чьмки дьле хwэда аһа дь-
 бежэ:

«Эз чава п'адша р'унышти
 мэ,

* 18:2 Ишайа 21:9; 13:21; Йерэмийа 50:39.

* 18:3 Ишайа 23:17; Йерэмийа 51:7.

* 18:4 Ишайа 52:11; Йерэмийа 50:8; 51:6.

* 18:5 Дэстпобун 18:20-21; Йерэмийа 51:9.

* 18:6 Зэбур 137:8; Йерэмийа 50:15.

у нә жьнәби мә,
т'ө шар эзе шине нәбиньм»*.
8 Ләма жи нава р'ожәкеда ве
бәлайед ве сәр веда бен:
Нәхвәшийа һ'ал, шин у хә-
лайи у ве бьбә хөре егьр.
Чьмки әв Хөдан Хвәде қәват
ә, йе кә диwana ве дькә».
9 П'адшед дьнйайе, йед кә
пер'а қави у к'еф кьрьнә, гава
дуйе шәwата ве бьбиньн, ве
бьгьрин у сәр ве шине бькьн.
10 Жь тьрса щәфе ве, әве ль
дур бьсәкьньн у бежьн:
«Ах, ах бажаре мәзьн,
бажаре зор, Бабилон!
Диwana тә сьһ'әтәкеда сәр
тәда һат»*.
11 Базьрганед дьнйайе ве ль
сәр ве бьгьрин у шине бькьн,
чьмки иди т'ө кәсе тьштед ванә
фьротане нәк'ьр'ә: 12 Һур-мур-
ред зер', зив, кәвьред қимәт,
лал-дөр', к'ьтане қимәт, п'ар-
ч'ед ширк^ф, һәвьрмыш, п'арч'ед
соре гәвәз, һәр дара бинхwәш
у һәр тьштед жь қилед фила,
тьштед жь даред һәрә қимәт,
жь сьфьр, һ'әсьн у мәрмәр,

13 өса жи дарчин^ф, бьһарәта
бинхwәш, бьхур, р'уне бин-
хwәш, бьхуре^ф ә'рәби, шәрав,
бьзьре зәйт'уне, аре хас, гәньм,
дәвар, пәз, һәсп, ә'рәбә, хөлам
у р'өһ'ед инсен жи. 14 Базьргане
бежьн: «Әw тьштед дьле тәдайә
ширьн жь дәсте тә чун у һ'әму
тьштед р'әwшә бьрқок жь тә
бьрийан, иди т'ө шар әw дәст
тә нак'әвьн». 15 Әw базьрганед
ван тьшта, йед кә пе Бабилоне
дәвләти бьбун, ве жь тьрса щә-
фе ве дур бьсәкьньн бьгьрин,
бавежьнә сәр ве 16 у бежьн:
«Ах, ах бажаре мәзьн,
кә тә к'ьтане қимәт, п'арч'е
ширк у сорә гәвәз ль хwә
wәргьртьбу
у бь зер', кәвьре қимәт,
лал-дөр'ва хәмьли буйи!»*
17 Һақас һәбук^ф сьһ'әтәкеда
п'уч' бу чу».
Һ'әму сәрдаред гәмийа у си-
йаред гәмийа, гәмивана^ф у
һ'әмуьед кә пе хәбата сәр бә'ре
ә'буре хwә дькьрьн, дур сәкь-
нин* 18 у чахе дуйе шәwата wi
дитьн, кьрьнә қир'ин у готьн:

* 18:7-8 Ишайа 47:7-9.

* 18:10 Һәзәкийел 26:17.

* 18:16 Һәзәкийел 28:13.

* 18:17 Һәзәкийел 27:26-34; Ишайа 23:14.

«Гэло бажарэки дьн мина ви бажаре мэзын һэбу?»¹⁹ Хвэли ль сэре хвэ кьрын, бь шин у гьри кьрынэ қир'ин у готьн:

«Ах, ах бажаре мэзын,
 вэки һ'эмуйед бэ'редайдэ
 хвэйигэми
 пе һэбука вийэ хьнебуийи
 дэвлэти бьбун,
 чава сьһ'этэкеда веран бу
 чу!»

²⁰ Э'змано, щьмэ'та Хвэде,
 шанди у п'ехэмбэрно!
 Дьле хвэ ша кьн ль ви ба-
 жари,
 кё Хвэде һ'эйфа вэ жь ви
 һьлда.

²¹ Ёнге мьляк'этэки қəват,
 кэвьрэк мина бəрəшэки мэзын
 һьлда, авитэ бэ'ре у гот:

«Бь ви авайи жи бажаре
 мэзын Бабилон we қайим
 жорда бе авитьне
 у иди т'ө шар we хойа нэбэ*.

²² We иди дэнге чэнг, сазбэнд,
 бьлурван у бор'иван
 нав тэда т'ө шар нэе бь-
 истьне.

We иди һостакит'ө п'ешэйи^ф

т'ө шар нав тэда хойа нэбэ.
 We иди дэнге бəрəша жи
 т'ө шар нав тэда нэе бь-
 истьне*.

²³ We иди ч'ьрусийа ч'ьре жи
 т'ө шар нав тэда хойа нэбэ
 We иди дэнге бук-зэ'ве жи
 т'ө шар нав тэда нэе бь-
 истьне.

Базьрганед тэ гьрэгьред
 дьнйае бун
 у һ'эму мьлэт бь сербазийа
 тэ жь р'е хальфин^{ф*}.

²⁴ У хуна п'ехэмбэр у щьмэ'та
 Хвэде к'этэ стуйе ви бажари,
 бэле хуна ван һ'эмуйа кё ль
 сэр р'уйе э'рде һатьнэ р'етьне».

Шабуна ль э'змен

19 ¹ Пэй ван йэкар'а, мьн ль
 э'змен дэнгэки бьльнд
 бьһист, мина дэнге э'лалэтэкэ
 гьран кё дьгот:

«Һалелуйа^ф!

Хьлазбун, р'умэт у қəват
 йед Хвэдейе мө нэ!

² Диванед Wi р'аст у һəқ ьн.
 Эви дивана we қаве кьр
 йа кё пе қавийа хвэ дьне
 һ'эр'ьманд

* 18:21 Йерэмийа 51:63-64; Һэзэкийел 26:21.

* 18:22 Ишайа 24:8; Һэзэкийел 26:13.

* 18:23 Йерэмийа 25:10.

- у h'эйфа хуна хөламед Хwэде
жъ we һьлда»*.
- ³ Щара дōда готън:
«Һалелуйа!
H'эта-h'этайе дуйе жъ we
бък'ышә»*.
- ⁴ Һәр бист чар р'успи у һәр
чар р'oh'бәр дөвәр'уйа чун у
сәре хwә ль бәр wi Хwәдейе
ль сәр т'эхт р'уньшти данин
у готън:
«Амин, Һалелуйа!»
- ⁵ Һьнге дәнгәк жъ т'эхт һат
у гот:
«H'эму хөламед Wийә кō жъ
Wi хоф дькьн,
бъч'ук у мэзын пәсьне Хwә-
дейе мә бьдън»*.
- ⁶ Һьнге мьн дәнг бьһист, чава
дәнге э'лаләтәкә гьран, мина
дәнге хөлә-хөла гәләк ава у
мина дәнге гөр'инийа э'wрайә
қайим кō дьготън:
«Һалелуйа!
Чьмки Хōдан Хwәдейе мәйи
H'эму Зорайийе
- дәст бь п'адшатийе кьр*.
- ⁷ Әм Wир'а гөл дьн у ша бьн
у шькьрийе бьдънә Wi,
чьмки дә'wата Бәрх пер'а
гьһишт
у дәргистийа Wi к'аре хwә
кьрийә.
- ⁸ Бона ль хwәкьрьне
к'ьтане бьрқоки пақьж жер'а
һатә дайине».
(Әw к'ьтан нишана кьрьнед
шьмә'та Хwәдейә р'аст ьн.)*
- ⁹ Һьнге wi мьляк'әти мьнр'а
гот: «Бьньвисә: Хwәзи ль ван,
кō бона шайийа дә'wата Бәрх
һатънә т'әглифкьрьне!» Сәрда
зедә кьр гот: «Ай әв ьн хәбәрәд
Хwәдейә р'аст»*.
- ¹⁰ Wi чахи әз дөвәр'у чумә
ньга, кō сәре хwә ль бәр wi
дайнъм, ле әwi мьнр'а гот: «Ве
йәке нәкә! Әз жи һөвал-хөламә-
ки мина тә у ван хушк-бьред тә
мә, к'ижан ә'ламәтийа Исайә
р'аст хwәй дькьн*. Сәре хwә
ль бәр Хwәде дайнә. Чьмки әw

* 19:2 Зәбур 19:9; 119:37; Қануна Дōшари 32:43; Зәбур 79:10.

* 19:3 Ишайа 34:10.

* 19:5 Зәбур 22:23; 134:1; 115:13.

* 19:6 Дәрк'әтън 15:18; Зәбур 22:28; Данийел 7:14.

* 19:8 Ишайа 61:10.

* 19:9 Мәтта 22:2-14.

* 19:10 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Шә'дәтийе бона Иса дьдън».

р'астийа кӧ Иса э'лам кыр эв п'ехэмбэра дьдэ хэбэрдане**».

Һэспе боз у сийаре ви

¹¹ Һынге мьн дина хвэ даие, э'зман вэбу, ва йэ һэспеки боз, кӧ сийаре Вир'а Амьн у Р'аст дьготьн. Эв диванкьрыне у шэр'е Хвэда сэр р'астие йэ. ¹² Ч'э'вед Ви мина алава егьр бун у гэлэк т'ашь ль сэре Ви бун. Навэк сэр Ви ньвисар бу, кӧ пештьри Ви т'ӧ кэси нъзаньбу. ¹³ К'ьншэкэ хунед кьри ле бу у наве Ви Хэбэра Хвэде бу*. ¹⁴ Ордийед э'змен жи ль һэспед бозэ сийар к'ьтанед чил-қэрқашэ пақьж ль ван пэй Ви дьчун. ¹⁵ Жь дэве Ви шурэки туж дэрдьк'эт, вэки ль мьлэта хэ. Эве пе шьвдара һ'эсьни шьвантйе ль ван бькэ, ви һ'эвзе шэрава хэзэба Хвэдеие Һ'эму Зорайийеда ван бьһ'ьншьр'инэ. ¹⁶ Ль сэр к'ьнша Ви, сэр һета Ви навэк ньвисар бу: П'АДШЕ П'АДША У ХӖДАНЕ ХӖДАНА.

¹⁷ Һынге мьн мьляк'этэк дит, эв ль сэр р'оие сэкьни бу, бь дэнгэки бьльнд кьрэ гази у готэ һ'эму тэйрэдэд кӧ һэведа дьфьр'ьн: «Вэрьн бышьвьнэ шаййиа Хвэдейэ мэзьн*, ¹⁸ вэки хун шьнйазед п'адша, сэрдара, мерхаса у бэрэт'ед һэспа, ӧса жи шьнйазед сийаред ван у һ'эму мэрьва, аза у хӧлама, бьч'ук у мэзьна бьхььн».

¹⁹ Һынге мьн эв щэ'нэвьр у п'адшед дьнйаие ордийед ванва ль щики шьвийайи дитьн, вэки шэр'е хвэ т'эви Ви сийаре һэспе боз у ордийа Вива бькьн. ²⁰ Һынге эв щэ'нэвьр т'эви ви п'ехэмбэре дэрэв дил һатьнэ гьртьне, йе кӧ ль бэр ви щэ'нэвьри нишанед э'шеб дькьрьн. Эви бь ван кьра эв хальфандьн, йед кӧ нишана щэ'нэвьр қэбул кьрьн у сэре хвэ ль бэр һ'эйкеле ви данин. Щэ'нэвьр у п'ехэмбэре дэрэв жи сахэ-сах һатьнэ авитьне нав гола агьре к'ьрк'утейи дьшь-хӧлэ. ²¹ Эвед майин жи пе ви

** ^{19:10} Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Чьмки шэ'дэтига Иса эв р'ӧһ'е п'ехэмбэртиге йэ». «Шэ'дэтига Иса» аһа жи те фэ'мкьрыне: «Шэ'дэти бона Иса». Һьн жи ве шӧмла пашьн фэ'м дькьн чава хэбэра мьляк'эт э, нэ кӧ йа Йуһ'энна.

* ^{19:13} Йуһ'энна 1:1.

* ^{19:17-18} Һэзэкийел 39:17-20.

шуре кӧ жь дэве Сийаре һэспе боз дәрдык'эт, һатынэ кӧштые у һ'эму тәйрэдэ жь щьһязед ван т'ер бун.

П'адшатийа һ'эзар сали

20 ¹ Һынге мьн дина хвэ дае, ва мьлйак'этэк жь э'змен дьһатэ хваре, к'ьлита гәлийе һәй-вайе у зынширәкә мэзын дәсте вида бу. ² Эви әв зийа гьрт, аһа готи әв мәрә бәре, кӧ хвәха мирещьн у шәйт'ан ә у һ'эзар сали гьреда*. ³ Эви әв авитә гәлийе һәй-вайе, сәр ви к'ьлит кьр у мор лехьст, вәки иди мьләта нәхальфинә, һ'эта һ'эзар сал т'эмам бә. Пәй we йәкер'а әв гәрәке бона вәхтәки кьн бе бәр'дане.

⁴ Һынге мьн к'ӧрси дитьн кӧ әв ль сәр ван р'уньштьн, к'ижанар'а һатә дайине, вәки диһане бькьн. Ӧса жи мьн р'ӧһ'ед ван дитьн, сәре к'и-жана бона шә'дәтийа Иса у бона хәбәра Хвәде һатьбунә лехьстьне, к'ижана сәре хвә ль бәр щә'нәвьр у һ'әйкәле ви данәнибун у нә жи нишана ви һьлдабунә сәр ә'ни йан

дәсте хвә. Эвана диса сах бун у т'әви Мәсһ һ'эзар сали п'адшати кьрьн. ⁵ (Ле әв мьрийед майин сах нәбун, һ'эта һ'эзар сал т'эмам бу.) Эв ә р'абуна мьрийәә пешьн. ⁶ Хвәзьли у бӧһӧрти-жьбарә йә, әве кӧ п'ара ви т'әви р'абуна мьрийәә пешьн һәйә. Мьрьна дӧда ль сәр ван һ'ӧкӧм накә, ле әве бьбьнә к'аһинед Хвәде у Мәсһ у we т'әви Ви һ'эзар сали п'адшатийе бькьн.

Ахьрийа мирещьн

⁷ Гава һ'эзар сал т'эмам бә, мирещьн we жь зьндана хвә бе бәр'дане, ⁸ әве дәрк'әвә, вәки ван мьләтед һәр чар қӧлбед дьнеда, аһа готи Гог у Магоге бьхальфинә у ван бона шәр' ль щики бьщьвинә. Р'әқәма ван we мина қума дэве бә'ре бә*. ⁹ Эвана we т'әмамийа ә'рде бәла бьн у дора варгәһе ордийа щьмә'та Хвәде у бажаре һ'ызкьри бьгьрьн. Ле жь э'змен агьре бьбарә, ван һ'уфи хвә кә. ¹⁰ Эв мирещьне кӧ әв хальфандьн, we бе авитьне нава гола агьре к'ьрк'уте, ви щийе

* 20:2 Дәстпәбун 3.

* 20:8 Һәзәкийел 38.

кӧ щә'нәwьр у п'ехәмбәре дә-
рәw теда нә. Ль wьр we шәв у
р'ож, һ'эта-һ'этайе бьчәрчьрн.

Диwана хьлазийе

¹¹ Ёнгге мьн т'әхтәки мәзь-
ни чили-қәрқаш дит у Йәк ль
сәр р'уньштьбу. Э'рд у э'зман
жь бәр Wi бәтаwәбун у дәwса
ван к'ьфш нәбу. ¹² We ёнгге
мьн мьрийед бьч'ук у мәзьн
дитьн кӧ ль бәр т'әхт сәкьни
бун. К'ьтеб wәбун у к'ьтебәкә
дьн жи wәбу, аwа готи к'ьтеба
жийине. Диwана мьрийа анә-
гори ван кьред ванә к'ьтебада
нъвисар һатә кьрьне*. ¹³ Бә'ре
мьрийед хwә дан, Мьрьне у Ди-
йаре Мьрийа жи мьрийед хwә
дан. Диwана һәр мәрвәки жь
ван анәгори кьрьнед ван һатә
кьрьне*. ¹⁴ Ёнгге Мьрьн у Дийаре
Мьрийа һатьнә авитьне нава
гола егьр. Эw гола егьр мьрьна
дӧда йә. ¹⁵ У наве к'е ве к'ьтеба
жийинеда нъвисар т'ӧнәбу, әw
һатә авитьне нава гола егьр.

Э'рд у э'змане ну

21 ¹ Ёнгге мьн э'рд у э'зма-
нәки ну дитьн, чьмки
э'рд у э'змане бәре дәрбаз бун
у иди бә'р т'ӧнәбу*. ² Мьн дина
хwә даие, ва жь э'змен Бажаре
Пироз, Оршәлима ну мина бу-
кәкә хеликьри бона дәргистийе
хwә хәмьли жь Хwәдеда дьһатә
хwәре. ³ Мьн жь т'әхт дәнгәки
бльнд бьһист кӧ гот: «Ва йә
коне Хwәде нава мәрвәда! Эwе
Хwәха нав wанда бьжи, әwана
we бьбьнә щьмә'та Wi у Хwәде
Хwәха жи we т'әви ван бьминә,
чаwа Хwәдеие ван*.*⁴ Эwе жь
ч'ә'вед ван һ'әму һесьред ван
пақьж кә у иди мьрьне т'ӧнәбә,
нә шин, нә гьри, нә еш-ешук,
чьмки тыштәд бәре дәрбаз бун*».

⁵ Ёнгге Эwi ль сәр т'әхт р'у-
ньшти гот: «Ва Эз һәр тышти ну
чедькьм». У мьнр'а гот: «Бьнь-
висә, чьмки әв хәбәрнә амьн у
р'астьн». ⁶ Ӧса жи готә мьн: «Һәр
тышт һатә сери. Эз ьм Алфа^ф у

* ^{20:12} Данийел 7:10.

* ^{20:13} Зәбур 62:12.

* ^{21:1} Ишайа 65:17; Пәтрус II, 3:13.

* ^{21:3} «Чаwа Хwәдеие ван» бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «У бьбә
Хwәдеие ван». Ле нав һьнәк дәстньвисарада әв т'ӧнә.

** ^{21:3} Қануна К'аһинтийе 26:11; Һәзәкийел 37:28.

* ^{21:4} Ишайа 25:8.

Омега, Дәстпобун у Ахьри. Әзе йедт'и, жь канийа ава жийине беһәқ бдьмә вәхварьне. ⁷Әве кӧ сәрк'әвә, һәр тыште п'ара ви бьк'әвьн, Әзе Хвәдейе ви бьм, әве жи лаве Мьн бә*. ⁸Ле п'ара тьрсонәка, беамьна, к'ьрет-һ'әрама^ф, меркӧжа, бе-намуса, сербаза, п'утп'арьста у һ'әму дәрәвина ве гола агьре кӧ к'ьрк'утева дышәвьтә бьк'әвә. Әв ә мьрна дӧда».

Бажаре Оршәлима ну

⁹Мьляк'әтәки жь ван һәр һ'әфт мьляк'әта, йед кӧ һ'әфт т'асед ванә һ'әфт бәлайед хьлазийева т'ьжи һәбун, һат т'әви мьн хәбәр да у гот: «Wәрә ве дәре, әзе буке нишани тә кьм, дәрғистийа Бәрх». ¹⁰Һьнге Р'ӧ-һ'е Пироз һатә сәр мьн, ви әз бьрьмә сәр ч'ийаки мәзьи бьльнд у Бажаре Пироз, Оршәлим нишани мьн да, кӧ жь ә'змен Хвәдеда дьһатә хваре*. ¹¹Р'умәта Хвәде нав вида шәвқ дьда, әв р'онайи мина кәвьре

қимәт бу, мина кәвьре йаспис, мина хьрустал бу. ¹²Сура ви мәзьн у бьльнд бу, донздәһ дәрғәһи бу у ль бәр дәрғәһа донздәһ мьляк'әт һәбун. Ль сәр дәрғәһа навед һәр донздәһ қәбилед зар'ед Исраел ньвисар бун*. ¹³Жь алийе р'оһьлатева се дәрғәһ, жь алийе бакӧрева се дәрғәһ, жь алийе башурева^ф се дәрғәһ у жь алийе р'оавайе-ва се дәрғәһ һәбун. ¹⁴Донздәһ һ'имед сура бажер һәбун, ль сәр ван һәр донздәһа навед һәр донздәһ шандийед Бәрх ньвисар бун.

¹⁵Дәсте ви мьляк'әтида, йе кӧ т'әви мьн хәбәр дьда бона чапкьрьне қамишәки зер'ин һәбу, вәки бажер, дәрғәһед ви у сура ви чап кә. ¹⁶Бажар чар гошә бу, дьрежайийа бажер вәкә бәрайийе бу. Әви бажар бь ви қамиши чап кьр, донздәһ һ'әзар мәйдан* дәрк'әт. Дьрежайи, бәрайи у бьльндайи вәкә һәв бун. ¹⁷Мьляк'әт сура бажер пе чапкьрьна мәрьвайе

* 21:7 Зәбур 89:26-27.

* 21:10 Һәзәкийел 40:2.

* 21:12-13 Һәзәкийел 48:30-35.

* 21:16 «Донздәһ һ'әзар мәйдан» һ'әсабе ньһа дькә дӧ һ'әзар дӧсьд километр.

чап кър, бълндайийа we бу сэд чъл чар зэнд*. 18 Эw сур жь кэвьре йаспис хатьбу чекьрьне у бажар хвэха жь зер'е хаши мина шушэ зэлал бу*. 19 H'и-мед сура бажер бь һәр шур'э кэвьред хасэ қимэт хатьбунэ хэмьландьне.

H'име пешьн йасписе сыпи бу,
 йе дōда сафире шин,
 йе сьсийа халкедоне к'эске вэьри,
 йе чара зьмруде к'эск,
 20 йе пенща сардонуксе сор,
 йе шэша сардийоне соре тэ'ри,
 йе һ'эфта кэвьре зер'ин,
 йе һ'эйшта зьмруде шин,
 йе нәһа топазе қич'ьк,
 йе дәһа хьрисопрасе к'эск,
 йе йанздәһа йақуте ширк,
 йе донздәһа аместисе ширке вэьри*.

21 Hәр донздәһ дэргәһ донздәһ дөр' бун, һәр дәрик жь дөр'эки бу у мөйдана бажер жь зер'е хаши мина шуше зэлал бу.

22 Mьн бажерда п'арьстгәһ нөдит, чьмки Хөдан Хвөдейе H'эму Зорайийе у Бәрх п'арьстгәһа wi нә. 23 Бажар нә һ'әwше тә'ве у һиве бу кө р'онайи бьдане, чьмки р'умэта Хвөде wi р'онайи дькә у Бәрх ч'бра wi йә*. 24 Mьлэт we р'онайа wiда бьгәр'ьн у п'адшед дьнийаie we р'әwш-р'умэта хвэбиньнә нава wi*. 25 Дэргәһед wi we т'ö шар нәйенә гьртъне, чьмки ль wьр т'ьме we р'ож бә, шәве т'өнәбә. 26 We р'умэт у һөрмэта мьлэта биньнә нава wi. 27 Qэт тыштәки һ'эрам we нәк'әвә бажер, нә жи йед кө к'ьретийе у дәрәwа дькьн we бьк'әвьне, т'әне әвед кө к'ьтеба Бәрхейә жийинеда хатьнә ньвисаре*.

* 21:17 «Сэд чъл чар зэнд» бь һ'эсабе ньһа дькә шест пенщ метьр. Зэнд we дәме 45 санти бун, аwа готи незики нив метьри.

* 21:18-21 Ишайа 54:11-12.

* 21:20 Жь ван кэвьра к'ижан р'ожа иройин нәнас ьн, навед wан жь йунани хатьнә ньвисаре. Мәсәлә: Халкедон, сардонукс, хьрисопрас, сардийон. Бона халкедон у сардийон бь заравед дьн һьнәк бawәр дькьн кө әв шур'ә-шур'ә әқиқ ьн. Hьнәк шьк сәр р'өнгед чәнд кэвьра һәйә.

* 21:23 Ишайа 60:19-20.

* 21:24-25 Ишайа 60:3, 11.

* 21:27 Hәзәкийел 44:9.

22 ¹ Паше ви мьлайк'эти ч'эмэки ава жийине, мина хьрустале зэлал нишани мьн кьр, кӧ жь т'эхте Хвэде у Бэрх дэрдьк'эт у нава майдана бажерва дьк'ышийа. ² Ль һәр дӧ алийед ч'ем дара жийине* һэбу, кӧ донздәһ щур'э бәр дани у һәр мөһ бәре хвэ дьда. Бәлгед^ф we даре бона қәнщбуна мьлэта бун**. ³ Иди тыште нь-фьр'лебуи ль вьр we т'өнәбә.

Т'эхте Хвэде у йе Бэрх we нав бажерда бә у хӧламед Ви we жер'а хьзмәтк'арийе бькьн. ⁴ Әwe р'уйе Ви бьбиньн у наве Ви we ль сәр ә'нийа ван һәбә. ⁵ Иди шәве ль вьр т'өнәбә, we р'онайа ч'ьре у р'ойе кер нә-йен, чьмки Хӧдан Хвэде we ль ван р'онайи кә у һ'эта-һ'этайе п'адшатийе бькьн*.

Һатьна Иса Мәсиһ

⁶ Ви мьлайк'эти мьнр'а гот: «Әв хәбәрнә амьн у р'аст ьн. Хӧдан Хвэдейе кӧ Р'ӧһ'е Хвэ дьдә п'ехәмбәра*, мьлайк'эте Хвэ шанд, вәки тыштед кӧ

we зутьре бьқәвьмьн нишани хӧламед Хвә кә».

⁷ Иса дьбежә: «Ва йә Әзе зутьре бем.

Хвәзи ль ви, йе кӧ хәбәрәд п'ехәмбәртийед ве к'ьтебеда хвәй дькә!»

⁸ Мьн Йуһ'әнна әв йәкана бьһистьн у дитьн. У чахе мьн әв бьһистьн у дитьн, дөвәр'у чумә ньге ви мьлайк'эти, йе кӧ әв тышт нишани мьн кьрьн, вәки сәре хвә ль бәр ви дай-ньм. ⁹ Ле әви мьнр'а гот: «Ве йәке нәкә! Әз жи һөвал-хӧ-ламәки мина тә у ван бьред тә п'ехәмбәра у ван һ'әмуйа мә, йед кӧ хәбәрәд ве к'ьтебе хвәй дькьн. Сәре хвә ль бәр Хвэде дайнә».

¹⁰ Сәрда жи мьнр'а гот: «Хә-бәрәд п'ехәмбәртийейә ве к'ь-тебеда вәнәшерә, чьмки вәхт незик ә. ¹¹ Әwe кӧ нәһәқийе дькә, бьра һе нәһәқийе бькә, әwe кӧ к'ьрет ә, бьра һе к'ьретийе бькә, әwe кӧ р'аст ә, бьра һе р'астийе бькә у әwe кӧ пироз ә, бьра һе пироз бә».

* 22:2 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Даред жийине».

** 22:2 Дәстпелун 2:9; һәзәкийел 47:12.

* 22:5 Ишайа 60:19; Данийел 7:18.

* 22:6 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Хӧдан Хвэдейе р'ӧһ'е п'ехәмбәра».

12 Иса дьбежэ: «Ва йэ Эзе зутьре бем у хэлата Мьн дәсте Мьнда йэ, вэки анэгори кь-рьнед һэр йэки бьдьмэ ви*.
13 Эз ьм Алфа^ф у Омега, Йе Пешьн у Йе Пашьн, Дәстпелун у Ахьри».

14 Хвэзи ль ван, йед кө чөхед хвэ шуштьнэ*, вэки изьна ван һэбэ, жь бэре дара жийине бьхьын у дэргәһед бажер-р'а бьк'эвьнэ һьндөр'!** 15 Ле сә-куч'ьк, сербаз, бенамус, меркөж, п'утп'арьст у һэр кәсе кө дэрәва һ'ыз дькэ у дэрәва дькэ, әве дэрва бьминэ.

16 «Мьн, Иса, мьляк'әте Хвэ шанд, вэки шә'дәтийа ван тышта нава щьвинада бьдэ. Эз Тамар у Р'ьк'ьнйата^ф Давьд ьм у Эз Стәйрка Шәвqө Сьбәһе Зу мэ»*.

17 Р'өһ' у бук дьбежьн: «Вә-рә!» Әве кө дьбьһе бьра бежэ:

«Вәрә!» Әве кө т'и йэ бьра бе, әве кө ава жийине дьхвазэ бьра бәһәқ бьстинэ*.

Пашготьн

18 Эз шә'дәтийе дьдьмэ һэр кәсе кө хәбәред п'ехәмбәрти-йейә ве к'ьтебеда дьбьһе: һәгәр йәк тыштәки сәр ванда зедә кә, Хвәде жи ван бәлайед кө ве к'ьтебеда ньвисар ьн ве сәр вида зедә кә*. 19 У һәгәр йәк жь хәбәред п'ехәмбәртийейә ве к'ьтебеда тыштәки кем кә, Хвәде жи ве п'ара ви жь дара жийине у жь Бажаре Пироз кем кә, бона к'ижана ве к'ьтебеда ньвисар ьн.

20 Әви кө шә'дәтийа ван тышта дьдэ, дьбежэ: «Бәле, Эзе зутьре бем». Амин! Вәрә, йа Хөдан Иса.

21 К'әрәма Хөдан Иса һ'әму-йар'а* бә.

* 22:12 Ишайа 62:11; Йерәмия 17:10.

* 22:14 Нав һьнәк дәстньвисарада дәвса «чөхед хвэ шуштьнэ» «т'әми-йед Ви дьқәдинь» һәйә.

** 22:14 Дәстпелун 2:9.

* 22:16 Жьмар 24:17.

* 22:17 Ишайа 55:1.

* 22:18 Қануна Дөщари 12:32.

* 22:21 Нав һьнәк дәстньвисарада дәвса «һ'әмуяр'а» «щьмә'та Хвәдер'а» йан жи «һ'әму щьмә'та Хвәдер'а» һәйә.